SVENSKARNE

I

NEAPEL,

Skådespel i Fem Akter

AF KARL KULLBERG.

Första gången uppfördt på Kongl. Svenska Theatern den 20 Januari 1836.

STOCKHOLM, TRYCKT HOS A. G. HELLSTEN. 1836.

Förord till den elektroniska utgåvan

Verket, som tillhör Bayerische Staatsbibliothek, München, har scannats av Google Books. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i juni 2016 av Bert H.

KONUNGENS HÖGSTBETRODDE MAN, EN AF RIKETS HERRAR, RIKS-MARSKALKEN,

GENERAL-LÖJTNANTEN, GENERAL-ADJUTANTEN FÖR ARMÉN, CHEFEN FÖR GENERAL-STABEN, SEKUND- CHEFEN FÖR KONGL. LIF-GARDET TILL HÄST, RIDDAREN OCH KOMMENDÖREN AF KONGL. MAJ:TS ORDEN M. M., M. M.,

HÖGVÄLBORNE GREFVE

HERR M. BRAHE

tillegnadt,

med djupaste vördnad, af Författaren.

Förflydda tider älskar Sångens tärna. Bland ättehögarna hon vandrar. I bragdens vapensalar går hon gerna, Och mönstrar stolt de gamla minnens, Och skådar Brahes namn stå högst bland Svenska anor, Som en Valkyria öfver Segerfanor.

Hvad höga vålnar skymta fram ur grafven! Af stålklädda gestalter hvilken rad! Hvem förde ej af dessa marskalks-stafven? De äga alla rum på häfdens blad. Han, hvilkens ädla blod för Kristjerns bila stänktes; Han, af hvars vishet »tänkeboken» tänktes.

Han, som vid Lützen, vid sin Konungs sida, Sin sista suck för Gud och Sverige drog; Han, som utaf mångväldet

dömd att lida, Martyren för sin ädla trohet dog.Århundraden, hur djupt förtärande J skriden, Den fläcken nöts ej bort från »frihetstiden»,

Men genom kloste-hvalfvens dunkel glimmar En helgonglorias stråle, mild och ren. Vigilian ljuder uti nattens timmar. Wadstena kyrka fylls af lampors sken; Och Sankt Birgitta går utur den tysta cellen Och helsar, andeblek de kära ställen.

Och än så länge uti Svenska dalar Wadstena hvilar, som en dyr relik, Med fromma läppar ännu folktron talar, På helga, underbara sagor rik, Om Sankt Birgitta, hur från klosterlund i Norden Dess rykte flög, som dufva, ikring jorden,

En ringa sång om henne har jag vågat, Och sökt att teckna uti enkla ord, Hur för Birgittas Son en Drottning lågat, Och hur han glömmer bruden uti Nord,Som blickar, längtande, mot Södern hän och gråter, Och väntar honom, som ej kommer åter.

Af samma stam, som Sankt Birgitta, sprungen, Du är en mäktig gren utaf den ätt, Som, uti fosterlandets häfd besjungen, Med bragd och seger köpt sig denna rätt, De stora minnen Du, som deras frände, hägnar, Och Dig också jag här mitt qväde egnar.

Det är en ringa gärd, som jag Dig räcker, Men sjelf, med sinnet varmt och fosterländskt, Till allting fosterländskt Ditt skydd, Du sträcker, Och älskar troget hvad sig kallar Svenskt. Derför jag trygg åt Dig dikt nu öfverlemne. Svensk är ändå dess Hjelte, Svenskt dess ämne!

Förord.

Stoffen till mitt Skådespel är historisk. For öfrigt har jag med den vidsträcktaste poetiska frihet behandlat mitt ämne. Drottning Johanna var t. ex. ungefärligen motsatsen af den karakter, hvari hon här framhålles. Riddar Karl var vid sitt besök i Rom för tredje gången omgift. Prinsen af Salerno har troligtvis aldrig funnits annorstädes, än i min inbillning. Karls hyllning till Konung, äfvensom hans dödssätt, är fullkomlig fiktion.

I Johanna *har jag mera sökt att framställa Qvinnan än Drottningen. Hennes känslor hvälfva sig, hufvudsakligen kring hennes kärlek. Hon bör vara ädel, men svag i allt, utomi sin passion. Vanan vid att herrska låter, likväl någon gång Drottningen framträda.*

Prinsen af Salerno *är Italienaren i sin vackraste gestalt, häftig, svartsjuk, äregirig, högmodig — men han soldar ändå ingen* Bravo; *han nyttjar hellre svärdet än dolken; han - är ädelmodig af nyck, uppriktig af stolthet.*

I Prinsessan af CastelFranco, *skildrar jag en från barndomen bortskämd kokett, som plötsligen blifvit fattad af en känsla utaf högre ochädlare natur. Den åtminstone på scenen ovanliga omständighet, att hon, ehuru fruntimmer, gör början med en kärleks-förklaring, torde låta motivera sig, när man ihåg kommer att hon är Sydländska, genom ständigt smicker tillräckligt öfvertygad om allmakten af sina behag, och slutligen står på en i konventionellt hänseende vida högre ståndpunkt än den älskade.*

Af Sankt Birgitta *har jag mera skapat ett moraliskt, än ett katolskt helgon. Den stränga intolerans, det blinda tros-nit, som då karakteriserade katolicismen, är ingen, passande helgonbild att för vår tid framställa.*

Jag skulle önskat att kunna nedlägga mera nordiskhet, mera kraft, i Karls *rol. Men hans egenskap af älskare gjorde det nödvändigt, att i hans karakter äfven funnes ett svärmande, åt fantasien sig närmande element. Att utan skärande kontrast sammanjemka dessa båda ytterligheter, hade varit nära nog omöjligt, så vida man icke ville låta Svensken spela i den ena scenen; älskaren i den andra. Jag valde derföre att gå en medelväg. Jag har i allmänhet intet förtroende för medelvägar. Kanske valde jag orätt.*

I Francescos *karakter ligger beslutsamhet, kraft, ihärdighet, ett jesuitisk sträfvande till sittmål, søm aldrig tar beskaffenheten af de underordnade medlen i beräkning. Han är den fasta vilja, sotn sätter Skådespelets häfhjul,*

sammansvärjningen, i rörelse. Han dr hycklare, bedragare, bof för sin Herres bästa, ty med det är hans eget förbundet.

De öfriga rolerna äro samtligen underordnade.

I allmänhet kan man anmärka, att sammansvärjningen kombineras och utbryter nog hastigt; men medeltidens feodal-förhållanden kunna åtminstone till någon del förklara denna omständighet. Fursten, ehuru sjelf vasall under innehafvaren af Konunga-thronen, ägde återigen sina vasaller, som obetingadt följde hans fand, äfven när den höjdes fiendtlig mot Regenten.

Jag har vågat detta försök, utan att tilltro mig någon bestämdare kallelse till Dramatisk Författare; och jag nekar icke, att jag skrifvit det mera med beräkning på åskådaren än på läsaren. Men fältet för den Dramatiska litteraturen är inom vårt fädernesland nästan ett terra incognita; och det obetydliga jag kunde äfventyra, om jag gick miste i mitt sträfvande att med någon framgång beträda idet, uppvägdes mera än tillräckligt af den tankan, att ett misslyckadt försök ofta från annanhand framkallat ett lyckadt. Jag kunde således medelbarligen, ehuru genom en otjenst mot mig sjelf, göra mitt fäderneslands litteratur en tjenst. Det är allt hvad en litterär dilettant kan ha att hoppas af sin underordnade verksamhet.

Stockholm den 1 Januari 1836.

Karl Kullberg.

SVENSKARNE I NEAPEL.

Skådespel i Fem Akter.

Personerna:

JOHANNA, Drottning af Neapel; Mamsell *Högqvist*. FERDINAND, Hertig af Salerno; Herr *Almlöf*. JOHAN, ErkeBiskop af Neapel; Herr *Svensson*. VIOLANTA, Prinsessa af Castel-Franco; Mams. *Ch. Ficker*. SANKT BIRGITTA; Fru *Wennbom*. KARL, hennes söner; Herr *Hyckert*. BIRGER; Herr *Stjernström*. ARAMINTHA, Hoftärna; Mams. *Westerdahl*. PIETRO, Hofmän; Herr *Dahlqvist*. BALZAR; Herr *Hjortsberg*. FRANCESCO, Stallmästare hos Hertigen af Salerno; Herr *Habicht*. EN PAGE; Herr *Sundberg*. EN HÄROLD; Herr *Lemos*. Balgäster, Hoffolk, Soldater, Upproriske. ______________

Skådeplatsen: *Neapel*, Tiden: *Medlet af Fjortonde Århundradet*.

FÖRSTA AKTEN.

(Theatern föreställer ett Rum utanför en Maskeradsal. Genom de öppna dörrarna ser man Balgästerna och hör en glad Dansmusik. Tvenne sidodörrar leda, den ena till Drottningens, den andra till Prinsessans af Castel Franco Rum.)

Första Uppträdet.

FRANCESCO *och* BALZAR *inträda med maskerna i händerna.*

Franesco (*torkar svetten ur pannan*).

En faslig värme! Drottningen figurligt För oss uttrycka vill den känslas eld, Som flammande förtär dess ljufva sköte, Och brinner för en gudabild, så stel, Som någonsin en gudabild af marmor. Såg du den styfva Svensken, hur han gick Med rättnings-steg i dansens yra ringar,Då bredvid honom, glad och zeiirlätt,

Vår unga Drottning, som en gratie bildad, Flög raden genom, utan att bon sågs Ens golfvet med den späda foten röra.

Det var en fjäril, kedjad vid en björn«

Balzah .

Hvem är den blomstrande kunskaparinna, Som smyger uti nattens tysta stund,

Att hviska i ditt uppmärksamma öra,

Hvad klädsel Hennes Konglig Majestät Behagar välja, då i festens hvimmel Hon vill sig, okänd för hvar en, bege — Ty huru skulle ibland tusen masker Du annars fästa dig vid henne blott.

Fråncescö.

På Fursten, Balzår, hvila allas Ögon,

För honom fanns ej ett incognito.

Balzår.

Nej, Du förvunnen är till Majestäts-brott! Då Fursten att ett enda ögonblick Sin egen vara fa, du nekar, stränge!

Och kedjar honom evigt vid sin thron.

Hu! det är kallt att uppå mensklighetens Kringblåsta höjder evigt ensam stå.

Afondas icke då den arme krönte,Att någongång sin krona lägga bort,

Och uti glädjens solbeglänsta dalar

Kringvandra, salig, och med fulla drag Det unga lifvets gudanektar dricka.

Francesco.

Fj jag till Nunna henne dömma vill.

Jag önskar blott, att ej sitt varma hjcrta, Der evigt blommar en Italiens vår,

Ilon skänkte åt det kalla isbelätet,

o O

At Sonen af den graa Hycklerskan,

Som öfver gamla ungdoms-synder gråtit Sitt öga rödt, och tror sig helig nu.

Se detta är det, som jag hos Johanna Ogilla måste, och dess känsla ej,

Dess val blott är det jag fordommer.

Balzar.

Om hon din Ilertig valde till sin make, Och du från Furstelig Stallmästare Till Kunglig stege uti ögonblicket, —

Det vore kanske mera i din smak.

Francesco.

Förneka vill jag icke mina känslor.

Hur kan hon skänka väl en blick åt Karl,

När hon vid thronens trappor ser Salcrno,

• •

Omt älskande, beundrad, ridderlig?Men qvinnan ingen mcnsklig vishet fattar* Hos henne ingenting beräknas kan.

Må jordisk klokskap bygga sina planer, Hon störtar dem med sina nycker om«

Balzar.

Du tar for allvarsamt en qvinnas tycke, Ett tycke, ftom hvar vind kan ilägta bort* All kärlek har det felet, att den svalnar, Och i hvar känsla lägger tiden is.

Låt veckor blott forgå, och snart Salerno Står kanske thronen närmare än forr.

Francesco*

Så vida den ej skänks i kärleksyra At Carlo.--------

Balzår*

Drottningen kan icke ge At honom mera, an en qvinnas hjerta« Den gamla furste-kronan hvilat har Uppå för stolta hjessor, for att sättas Nu på en Nordisk äfventyrares.

För häftigt sjuder i Apulicrns ådror Det sträfva Romar-sinnets heta blod,

För att han utan knot den gyllne spiran I en Utlännings händer skulle se.

Hon kan ej bjuda trots åt landets lagar, Och — domen af en efterverld!

tFrancesco.

Då känner du ej Qvinnan. Ach! passionen • •

Ai* hennes verid. Dess thron är hennes barm. Hon upprör jord och himmel med sin klagan, Hon grater mod uti den feges bröst.

Hon veknar tigern sjelf med sina böner,

Och narrar svärdet i en gubbes hånd,

När för en älskling hennes hjcrta klappar, Hans bild star klar får hennes fjusta syn.

JBaez^R«

H\ cm utaf oss har rätt — det dömme tiden« Rätt snart skall kanske allt förklara sig.

Men Drottningen min tjenst kanske behöfver, Jag måste gå ditut. Farväl!

Francesco.

Farväl!

Andra Uppträdet,

Francesco.

Den höga Arfvingen till seklers ära?

Neapels Drottning, ge sin stolta hand Åt Sonen af den hycklande Birgitta!

Nej aldrig skall, vid jord och helvete,

Fa sådan dårskap prcsterligt välsignas!Förr uti nattens stumma ögonblick, Lönnmördad, sjunke for min fot den djerfvc, Som vågat skåda till Johanna opp,

Och kröke sig uti sitt blod, och ångre Med slocknad kraft sitt vilda öfverdåd.

Så skulle denne då tillintetgöra,

Med tjusningskraften af en skön gestalt,

De djupa planer, som mitt snille hvälfde Sc’n långa år tillbaka, i en blink.

Hur drömde jag ej, dåre! Med hvad glädje Såg icke jag i hoppets rosenglans Utaf Johannas elfenarmar slutas Min höge, furstlige Beskyddare,

Den stolte hjelten, Prinsen af Salerno!

O! med hvad högmod såg jag icke mig,

Den nye Kungens firade förtrogne,

Till hvad, som Äran har mest svindlande Af sina branter, segrande uppträda,

Och gifva Lag, der man mig gett förakt! Dock — för Johanna Karl till brudligt altar, Finns' för min djerfva plan en räddning än.

Då uppror, uppror, mäktige Salerno!

, Vasallerna då samla ikring dig 5 Förklara dig för Räddarn af Neapel,

Och folket följer, jublande, din stråt. Menederskan nedstörta djerf från thronen, Och sätt dig sjelf på Rogers kungastoL(7)

Men glöm ej då, i ärans rosenskimmer,

Den trogne vän, som bragte dig dit upp,

(Drottningen och Karl, arm i arm, inträda maskerade genom dörren.)

Här komma, ser jag, Drottningen och Carlo, Hå, temligen förtroligt, arm i arm!

Salerno måste veta detta möte Och till rivalens seger vittne bli.

(i det han gar.)

Ha, om J vissten, att er onda genius J denna svarta mantel skrider fram!

(går.)

Tredje Uppträdet

K AAL. JOHANNA.

Johanna (i det hon aftager masken).

Ach, det är ljuft att ur det dunkla hvimlet Få gå tillbaka på ett ögonblick!

Och skiljd från qvalmet, trängseln utaf balen, Fritt andas ut i denna svalkas lugn.

Vår lustbarhet likväl mig förefaller, jNär riktigt jag betänker den, rätt hemsk.

Att skåda dessa brokiga gestalter,

Med lånta drägter, falska anleten;

Det är, som gycklade en här af skuggor, Jiånleendc, inför min häpna syn.Det tycks mig, som i denna vida salen Jag stode ensam, lemnad åt mig sjelf,

Och ägde ingen, ingen van att luta Mitt hufvud till bland denna ödslighet.

Karl.

Min hulda Drottning! Här bredvid din sida Står ju din kämpe, väpnad till ditt skydd. Må folkslag svika dig, må stjernan ljuga? Han vet sin höga pligt. Han dör for dig. På allt du tvifle, dyra Herrskarinna!

Blott ej på Gud och uppå kärleken.

Johanna.

O, nej! på dig kan ej mitt hjerta tvifla, Jag känner dig och vet din Svenska tro.

Du skall ej öfverge den älskarinna,

Som, hviskande, du helig trohet svor.

Med rosenkedjor är den starke bunden Vid foten af den flammande VesuY.

Karl*

Och trefaldt lycklig fången är, o Drottning ! Han får ju skåda dig! — Hur sekelslång, Hur ödslig var väl honom ej hans frihet Uti hans isbetäckta fosterland,

Der ibland frostigt allvarsamma tallar,

Som lika vålnader i natten stå,

Bland fjäll, likstenar resta åt Naturen, (»)•

Som här dog: hän i sekelsgammal snö,

Sjelf Känslan fryser hort och hjertat domnar, Och öfver lifvet, en Polarisk natt,

Går ren en flägt af dödens Kalla anda.

Johanna.

Om dessa isberg Kunde fostra dig,

Med dina Känslor, med ditt varma hjerta,

Då glöder varmt i sinnena den eld,

Som solen ej i töckenlandet äger.

Karl.

Hur längtade jag ej med ungdomshåg Till Söderns evigt solbeglänsta lunder,

Der sommarn alltid nya blommor har,

Der Riddarborgar på hvar Klippa throna,

Och svanor segla på den lugna våg.

Med trånfull själ jag längtade till Södern, Som aningen till något okändt väl.

Och jag Kom hit Jag fann hvad som jag sökte , Men ach, den dyrkade en Drottning var!

Johanna.

Ach! tala icke Kärl om jordisk höghet I detta stora, sköna Ögonblick,

Då Drottningen får stiga ned från Thronen, Och äga Känslor såsom Qvinna blott — Hvarfore rycka mig med våld ur drömmen, Den saligaste, som jag kanske haft(«o)

På långa, långa, sorgefulla dagar —

Hur glad stod ej Johanna vid sin Karl?

Hur hög gick hennes barm, då purpurmanteln, Hen tunga, ej kring henne frasade?

Karl.

Förlåt, min Drottning, om jag dig bedröfvat. Ach, jag är redan straffad nog derför! Förvisa sorgen från din själ!

Blif åter Den ljufva, leende fortjuserskan!

Johanna.

Ha, du vill smickra, Karl!

Karl,

Uti Neapel

Jag ännu icke hofvets konst har lärt,

Johanna,

Välan! så svara mig då rent och öppet Uppå den fråga, som jag nu dig gör,

Karl.

När har Johanna väl fått skäl att tvifla På Karls uppriktighet. Ej hemlighet Finns i mitt bröst förborgad för min Drottning, Fritt skude hon uti mitt innersta.

Johanna.

Säg då, min älskling! har du mod att träda På thronen vid Johannas sida opp,(»)«

Och fatta stolt Neapels gyllne spira ,

Och törnekronas af ett diadem?

Säg, vågar du att leende försaka Ditt förra paradisiskt sköna lugn,

Och uti skådespelet utaf lifvet

Stå fram som handlande, som sjelfidc;

Ej mer det blinda, medvetslösa verktyg,

Som soldas endast till idéens tjenst.

Tror du dig stark, att såsom Furste gripa Uti verldshändelsernas tunga hjul,

Som går med makt sin gång igenom sekler, Derofvanfrån styrd af en högre hand?

Du vet, bekymret är vid tbronen bofast,

Att kronan ofta martyrkrona är.

Du vet, Palatset är en grift af rosor, Bekransad festligt, strödd med glittergull, Der man begrafva måste mången känsla,

Som Menniska, och handla blott som Kung,' Och för det tysta lugn, som du försakar, Jag, arma, endast har att bjuda dig En fåfäng ära, och min varma kärlek.

Välj nu 5 ditt öde skapar nu du sjclf.

Karl.

Min hulda Drottning! alltför oförmodadt Kom denna fråga', lik en blixt ur skyn,

Som uppå en gång tjusar och förskräcker.

Att vid din sida andas ut mitt lif,En herrlig tanke, skön som skaldens drömmar! Men, Drottning1! lyssna ock till folkets röst, Som fordrar högt af sin Nation en Konung, Mins Italienarns kat till fremlingen.

Johanna.

Hvem kan dig' hata? Emot dig har afund Ej några pilar, sveket ingen dolk»

Karl.

Räds, Drottning, denne eldige Salerno,

Som stolt, i känslan af sin hjeltekraft,

Lät sin förhoppning flyga, starkbevingad,

Upp till den skönaste af Drottningar,

Johanna.

Ah, hans passion har länge se’n förkolnat! Var säker, Karl, han älskar mig ej mer!

Karl.

Har du ej sett i festens glada skimmer Hans svarta öga på din ljus-gestalt Orörligt blicka hän med dunkla flammor,

Som Polens stjerna evigt på sin Nord?

Tror du att han, den mäktige, fördroge,

Att se sig bortglömd och tillbakasatt,

Med all sin stolta, hertigliga höghet,

Förbin ig’, en yngling från ett fjerr an land,Johanna.

Har icke Karl också sitt mod, sin klinga Och kan han frukta , när han drar sitt svärd

t

För kärleken och för Johanna ?

Karl.

Drottning!

Den hleka fruktan bodde aldrig än Inunder något Skandinaviskt pansar.

Jag talar ej för mig, men för ditt folk Och för dig sjelf, min dyra herrskarinna. Betänk hvad elände ett sådant val Kring dina rika länder skulle föra ;

Betänk hvad skördar skulle trampas ner Af brödraskaror, satta blindt i vapen Emot hvarandra; ställ inför din blick Blott brända hyddor, nakna barn och mödrar Som klaga, skränande vid faderns lik, —

O, fatta i en enda nattlig tafla

Hvad borgarkriget har mest rysansvärdt!

Och våga sedan, om du kan, att tala,

Med sinnet ännu kallt, med själen lugn,

Om denna olycksbringande förening,

Som skall en krona kanske kosta dig.

Johanna.

Du målar farorna med skaldens pensel,

Och drar för dystra skuggor på din duk.(M)

För dig-, som vald till min Gemål, Neapel Med festligt jubel skulle tacka mig.

Du enar Nordens kraft och lugn och stoihct Med känslans varma, söderländska eld.

Karl (knäbojande).

Din högre vishet dömme. Här min lycka Jag lägger trygg vid dina fotter ner.

Johanna honom).

Stig upp, som min Gemål, Neapels Konung!

Din Drottning bär dig här sin trohets-ed.

När nästa morgon tänder sina facklor,

Brudfacklan tändes för Johanna ock.

Då samlas Rikets Store till din hyllning,

Och jubel-rop förkunna dagens fröjd.

Då sjunker, glad, Johanna till ditt hjerta,

Ger Napoli en Kung, sig en Gemål.

(S alerno och Francescoinsmyga ur Bal-salen,

Francesco gar.)

Karl.

Ha! någon kommer utur salens hvimmelj Han skyndar hitåt, fort maskerom oss !

Fjerde Up.

KARL. JOHANNA. SALERNO (maskerad).

Salerno (för sig sjelf i det lian framgår). Lägg, Afgrund, på min tunga ormens etter, Hväss hvarje ord till en lönnmördar-dolk!

(fortfar under hela Uppträdet med giftigt Aha, god afton mina shöna masker!

Förlåt om kanske nu jag störde Er Uti ett hemligt , ett romantiskt möte,

Af ljufva suckar fullt, af hviskningar Om evig trohet, Ömsesidig kärlek.

Karl.

Ni misstar Er, min ädle Riddare!

Salerno.

Ja, denna lustbarhet är byggd på misstag! Hur ofta kan i detta hvimmel ej Het hända sig, att till och med en Drottning, Vid sidan af en äfventyrare,

En fåfäng pojke, som barnskorna trampat Knappt ännu ut, går af hans samtal tjust,

Och drömmer sig, att uti honom skåda 1 framtiden en Konung till och med.

Men masken faller — den inbillske narren Slår emot marken sina ögon ner,

Och vet ej hvar han skall sin nesa dölja,

Då han en fremling står der — och ej mer.

Johanna (för sig

Ha! nu förstår jag — Ha! det är Salerno.

(högt.)

Ni talar djerft, fast uti gåtor, Mask!Salerno.

Aja, jagnekar ej, att mycken djerfhet Mitt stolta väsen älskar vanligtvi$!

Men denna djerfhet i sin högsta styrka Daterar sig: ifrån en sunken tfd,

Som kanske ännu ej är glömd af alla,

Då den mest vilda af förhoppningar »

Jag trodde mig fa skåda i sitt fylle.

Jag älskade en Dam, en alltför skön,

En älskvärd, herrlig, ja! en ljusets Engel!

Johanna.

För någon brist på öppcnhjertighet,

Min vackra Mask! kan man ej er anklaga. Ni prånglar edra hemligheter ut Med temmeligen ovarsamma händer.

Salerno.

Af bryt ej min berättelse, jag ber*

Intresset stiger, kan jag Er försäkra.

Hon var af hög, af furstelig familj,

En af Neapels ädlaste och äldsta,

Och länge jag förtviflade, då jag En gång blef ändtligt säker om min lycka* Det var en sommarqväll. Den bleka Luna Gick ibland skyar, drömmande, sin gå&g, Och i dess darrande, dess skära silfverLåg- lyst Neapel, i sin kunga-prakt,

En vestans hviskning krusade ej böljan.

Der hafvets son med slaka segel for,

Och blott ett Ave från en nära Kyrka Entonigt bröt den helga tystnaden»

Då från en lustfård i den lugna hajen,

Af lekande och glada tärnor loljd,

Mitt hjertas herrskarinna återvände.

Jag också deltog uti sällskapet,

Och tyst jag framgick vid den dyras sida, Måhända dock, att en och annan blick Flög, som en dufvopost, och talte saligt Ett hoppets ord, af hjertat blott förstådd. Nog af; jag vet ej hvilken lycklig genius, Som gaf mig mod i detta ögonblick;

Jag vågade en lågande förklaring,

Och se! hon vände ej sitt öga bort;

Hon,..,

Johanna (for tig),

Detta går för långt. Ha, (jvinnosvagbet!

(Ugt)

Förskona oss, min ädle Riddare,

Från hörandet af edra kärleksbragder,

&U.ERNO,

Förlåt, min Nådiga! Det kanske väckt Uti ert inre yissa gamla minnen,

o ,Som ej Er äro $å behagliga.

Ni lumske sjelf, min Dam , har lidit öden Snarlika dem, som jag Er nyss förtäljt.

Jag ber om ursäkt då9 ty detta nöje Har, Udånd andra, ock den egenskap,

Att mycket säges endast för att sägas,

Johanna.

Jag skulle, likväl tro9 att meningen Med denna lustbarhet ej är att såra,

Att håna ilsket 9 under maskens skygd.

Salerno.

Jag kan ej fatta syftet af maskrader.

Jag ville nastan sluta mig till dem9 Som påstå att en Drottning funnit upp dem/ Att, under en förklädnings säkra skydd,

Få mera oförsynt sig öfverlåta Åt kärleken tiU någon smidig page9 Som hon offentligt blygdes att bekänna. Besynnerligt, att ofta Storheten Kan fill den grad sig i sitt val förirra,

Att den viU kasta sina blickar ned

TiU en kringvandrande, en namnlös främling!

Kam, (som Vinge kämpat med sin vrede, utbrister i raseri, i det han sliter masken från ansigtet. Drottnin• gen och Salerno demaskera sig äfven).

Ha, död och helvete! Drag ut ditt svärd,Om dtu har mod dertiU, fördömde usling! Och stå mitt stål till svars för hvad du sagt.

Salernø.

Tråd fipam då* pojke! Strid för dina sporrar! Men gör din bigt, och bed till Gud om kraft (vänd till Drottningen.)

Hon domme mellan oss*

Johanna (trädande emellan). Min ädle Hertig!

J*£ her Er! sått i skidan edert svärd.

Karl, jag befaller dig! låt armen sjunka. Betänkén uppå hvilken plats J stån,

Inför er Drottning, inom Kungaborgen.!

(tUl Salerno.)

Ett ord, min Prins! Er förorättade,

Er djupt förkränkta Drottning ber af Eder Ett samtal, då hon borde straffa strängt Det ilskna hånandet af Majestätet.

(för honom några steg fram på Seenen.)

Var detta Fursten af Saleräo värdigt,

Att så sig smyga, lömskt och gåtfullt, fram, Att oblygt rycka ifrån qvinnans hjerta Den slöja, som dess heligaste dolt,

Att skryta uppenbart utaf den seger,

Du på den oerfarnas hjerta vann,

Då du ett ja uppå din kärleks fråga Från mina rådda läppar lockade.Var det ett återljud ifråii de titler^ -Då ingen

var mig närmare an Du!

Salerivo.

Förlåt, min Drottning! Jag tar felat, felat, öch tigger tillgift liär vid dina knän.;

Som qvalets son uppå sin sjukbädd tigger Om döden, som ett brottsligt samveie Om lugn en gång till döfva himlen ropar, — Så ropar jag vid dina knän: förlåt!

O, du har aldrig känt svartsjukans smarta, Som mer än sjelfvå vansinnet oss färy Som stjäl från viljan kraft, från bädden lugnet, Och Spänner hvarje nerf till raseri.

Om denna känsla har ej du ägt aning;

Din ljufvä skönhet'1 uhderkufvat allt;

Må andra Drottningar beherrska Riken Hvar man i verlden hyllar tjust makt.

JonANNA.

Johanna har förlåtit Er, Salerno!

Men tämj en annan gång er vilda själ.

Den svaga qvinnan, helst när hon bär spiran, Vill dock ej förolämpas. — Nu farväl!

Saleuno* -

Ni namde sjelf om dessa ljufva stunder,

De saligaste af mitt hela lif,

Då för min djerfva blick Johannas kärlekGick vid min sida, lik cn Engel, hän.

Säg'! äro de förbi väl —- dessa tider?

• •

Ar hvarje ynnest, som du visar mig,

Blott månen efter den försunkna solen,

En gnista vänskap dfter kärleken ? ‘

Har denne Carlo ....

Femte Upp.

* r •

De förre. CASTEL FRANCO, inkommer hastigt,

r ' ' . . t

CastejlFranco.

Nådigsta Furstinna! Balgästerna ha demaskerat sig.

Blott Er man saknar. Glädjen vill ej riktigt Bli hemmastad i festens gyllne sal,

När Glädjens Drottning sjelf man der ej skådar, En himmelsk gäst, bland stoftets söner gå.

Johanna.

Välan jag går, min goda CastelFranco !

Gif mig din arm. Farväl, min ädle Prins!

(Johanna går arm i'arm med Castel Franco.)

Sjette Uppträdet.

SALE RIVO. KARL.

Salerno.

Hon flydde undan svaret på min fråga.

Hon ville icke ge det! Allt blir klart!Karl (som, under samtalet mellan Drottningen och S a ler no hållit sig på afstand, framträder).

På Drottningens befallning nyss i slidan Mitt svärd, som re’n var lyftadt, återföll.

Ni skymfat mig. Jag fick ej skymfen hämna. Nu hoppas jag, att Ni ej nekar mig Upprättelse , den enda Ni kan lemna.

Bland de utmanande i morgon jag Skall visa mig inom tomérets bana.

För att förstås af Fr ej mer behöfs Att nämnas.

Salerno.

Kanske sjelf er onda genius Ni nu har kallat fram, men jag Er svär Vid ärligt riddar-ord, vid furste-lofven , Salerno komma skall, och merendels Plär: segern, dit han kommer, honom följa.

Karl.

För löftet tackar jag. Hvar rör ert skryt, Ni sjelf nyss qvinnan» otrohet förtäljde,

Och segern, om jag mins, bär qvinnans drägt.

(3*r.)Sjunde Uppträdet.

SALBRNO. FRANCESCO inträder, Francesco.

Nå gick det lyckligt? Ar ni öfvertygad, . Min ädle Prins! om er Rivals triumf?

Ock ämnar kanske Ni som »laf gå banden Vid hjulen,af hans stolta segeriragn?

Salerno.

Förr på Sälernos lik den rulle framåt!

Mitt blod9 till hogtidsprydnad, stänke den!

FrANCESCO'

Kom Ni till en förklaring med er sköna? Förtäljde kanske hon9 att Innan kort Ni får den nya Konungen uppvakta Såsom hans Ofverhofstallmästare?

Får kanske hålla guldbesmidda betslet,

När Majestätet med en nådig nick

Sig svänger upp på skumomstänkta springarn,

Att uti jagtens faror störta sig,

Salerno.

Jag hålla tygeln åt den Svenska Pagen!

Förr sprang hvar åder utaf raseri!

Francesgo.

Ah, kanske skall Ni j såsom Chef för Hofvet9Uppå den festligt sköna jubeldag ,

Som åt en främling ger Neapels spira , Johanna åt er lyckliga Rival,

Måhända skall Ni dessa dörrar öppna,

Som, lika porten till Elyseum,

Omsluta tyst Brudkammarns sälla skymning, När dit det höga paret smyger sig.

Salerno.

Ha, mörda mig, men gör mig icke galen Med denna bild, du ur en afgrund stal! •

Francesco.

O, med hvad blick af hånande och Ömkan Skall ej hvar hofvets hale lismare Hen fallne gunstlingen Salerno skåda,

Her, som en brottsling, utstödd och försmådd, Han går med nedsänkt blick, med mördad

stolthet,;

Och liksom tigger om ett vänligt ord.

Han, fordom hjeltars monster, qvinnors afgud, Som allstäds kom, och såg och segrade.

Salerno (utom sig).

Ha, död och afgrund! det skall icke hända! Salerno vet att obeskymfad dö.

Förbannad trefaldt Karl, om sina öden Han vågar knyta vid Johannas fast?

• " * t

Ve öfver Brottningen,' i fall hon vågar **Förakta, trotsande, en stolt Nation!

Salerno drar sitt svärd, det segervana,

Och sönderklyfver med ett enda hugg Det nesliga, vanhederliga bandet,

Som kopplar Drottningen och trälen hop.

Fräncesco.

Nu känner jag igen min höga Furste ,

Så talar, stolt, den djerfve krigaren;

Men så behöfver du ej äfventyra Din furstekrona i en bragdlös strid.

En dolk man kan ju solda för Rivalen — Den tysta graf har ej åklagar-rätt —

Ett snabbt tystlåtet gift kan smygas • . .

Salerno.

Aldrig!

Jag smyger ej uppå min fiende.

Må slafven blanda dessa mörkrets medel, • Men Fursten måste gå i ljus sin gång.

i.

Fräncesco (doft).

• Dock mycket blod kan sparas in med dolken. En säker hand är mera värd, än mod.

, Salerno.

Nej öppet vill jag handla % rent och öppet. Med nedfäldt hjelmvisir jag strider ej. ,

Som månan är min själ. . Den äger bäckar,Men hela veriden fritt må skåda dem. dag är för stolt att mina fel

fördölja,

För egensinnig att förbättra dem.

Francesco.

Förlåt en fråga af en man, söm uppfödd Tillsamman med Er under samma tak,

Har eder Faders fursteliga godhet Och Er att tacka för sitt lif, för allt.

Säg! hoppas Ni att undantränga Carlo Ifrån hans plats uti Johannas gunst?

Salerno.

Jag vet ej sjelf, hvad jag skall härpå svara. Ibland det tyckes mig, som vore blott Den ynnest nu på Karl hon yppigt slösar Ett höstligt solsken, som försvinner snart. Ibland, det tycks, som strålade dess öga, När Karl hon skådar, med för mycken glans, Som stormade dess barm för vildt och häftigt, När i Tornérets lek hon honom ser,

För att det skulle vara blott ett tycke,

En flygtig nyck, som henne fästat har,

En af de böjelser, som qvinnan vexlar, Ombytlig oftare, än månan sjelf^

Francesco.

Har Ni beslutit då, att upprorsfanan I morgonvinden låta fladdra utDen samma dagen , som Johanna fordrar Sitt Rikes hyllning för.sin älskade?

Salerno (efter ett ögonblicks betänkande).

Ja, för Neapels rätt, ej för min egen,

Jag drager då mitt ärfda segersvärd!

Jag störtar ej Rivalen, men en främling)

Som listigt från den blinda kärleken Den krona stal, som ej för honom smiddes*

Francesco.

Min ädle Hertig ! var då på er vakt 5 Ty kanske står det ögonblick för dörren,

Då hvad vi frukta blir förverkligadt.

Hvad planer hvälfva här, vet ännu ingen.

Låt dem blott icke öfverraska oss!

O, var beredd på allt! Smid blixten färdig, Att kunna krossa, om det fordras, strax!

Låt edra trogne träda under vapen,

Men hemligt, hemligt blott* En stor bedrift Plär icke älska prålets tomma buller.

Han växer tyst, tills han står fullväxt fram Med Theseus-svärdet och med Herkuls-klubban* TiH dess tifanj lejonet uti er barm.

Låt verlden se en klar och stilla yta.

Hur det må storma i ert inre ock.Men när vår timma slår, då fetta svärdet!; Jag skall bereda sinnena till dess.

Sacerno.

Så vare det, Francesco! ' Vill hon träda Infor Guds altar med sin älskade,.

Med våld jag henne derifrån skall slita;

I templet stöta ner vanbördingcn!!

(Förhänget faller.) ?

ANDRA AKTEN.

(Några timmar sednare. Samma Rum, som i Första Akten. Dörrarna till Dans-salen äro stängda.)

Första Uppträdet

JOHAtfNA (med Damer). CASTEL FRANCO.

Johanna (vänd till sina Damer). J kunnen, efter dagens lek och nöjen ,

Behöfva h vi lan, mina Donnor, gån!

• " / :

Du väntar på mitt irum, min Aramintha! Farväl, och ljufva drömmar blott! Farväl!

(Damerna gå.J__*

Nå CastelFranca! tyckte Du om balen?

Var icke denna yppigt glada fest,

I all sin stolta prakt, Johanna värdig?

Castel Franco.

Förgäfves söke man kring alla hof,

Ifrån det stolta Romerskt Kejserliga Till Kärleks-hofvet, der uti Provence Det styrs af glädjens lätta blomsterspira.

Dig ep medtäflare man finner ej,

Som bättre jkring sig ordnar gratiers dansar, Som mera skaptes af en blid natur,

Att ikring lifvets tungsint stela alfvar Omslingra nöjets lätta blomsterband.

Jodanna.

Tyst med ditt smicker, goda Castel Franco! Men säg mig förr, hvem bland de Riddare, Som, guldbesmidda, uti festens drägter,

1 brokigt hvimmel nyss här rörde sig,

Säg! hvem du anser väl för balens Konung I ädelt, ridderligt galanteri,

1 manlig skönhet?

Castel Franco.

Nådigsta Furstinna!

Hur kan ett omdöme i detta mål Du af en annan, än dig sjelf begära?

Men om jag här min mening stamma bör,Så röstar jag uppå den Svenska Riddarn.

Här stod han adel, manlig, tjusande,

Som flickan ser,, när femton glada somrar På hennes kinder sina blommor strött.

På hoppets rosenmoln, i ungdomsfägring,

Den drömda bilden af sin Riddare*

Johanna*

Ja, du har rätt! Ibland den fikna skaran Hur lugn, hur vördnadsbjudande han stod, Som en Apolle emot bågen

lutad,

Och nedersåg på hopen under sig.

Ja, han är skön!

(nedsjunkande till en hviskning.)

Och jag, jag älskar honom, Som aldrig någon qvinna älskat har.

C astel Franco (afsides, smärtsamt, men bestämdt)•

Så har jag visshet...

Johanna*

Andtligt, ändtligt fick jag Bredvid din barm min själs (ortroende Med bäfvan andas ut! Hur lätt sig häfver Mitt glada bröst med dubbelt lätta slag.

Från hemlighetens centnertyngd befriad,

Som tryckande låg mellan mig och dig!

Nu finns uti Johannas hela hjertaEj någon vrå fördold för bennes vän;

Nu har jag öppnat för dig tempelporten Till hvad jag nästan blott torts sjelf.

Castel Franco synbar strid).

Min ädla Drottning! Ja, fortjente någon En Drottnings gunst, så vore det väl lian, Och vågade en dödlig utur stoftet Till maktens höjder lyfta djerf sin blick,

I glad förtröstan han det kunde våga!

Men jordens Store ha en annan ban,

An dalens laga ättlingar, att vandra.

De fa sig sola i de förras ljus,

Öch dyrka dem med undcrgifven längtan.

Johanna.

Men jag kan lyfta honom upp till mig,

Kan ställa honom på min höjd i solglans,

Med honom dela purpurns majestät.

Castel Franco.

Sjelf Ljusets Fader länte Solens tyglar,

I fabelns dunkla dagar, åt sin Son;

Men sönderkrossad, vid Planeters hvälfning, Sönk grusets låga ättling, Phaeton.

Johanna.

Men Phaeton var fåfäng, stolt och inbilsk. Kronion straffade hans öfvermod.Den, som vill storma mensklighetens liöjder, Han stupar, halkande på deras brant.

Men den, som dyrkar »ti lugn idet ratta,

De mäktige upphöja ju till sig.

Så ifrån Idas skogar Ganymedes Af Ljungar ns Om blef till Olympen förd.

Castel Franc o.

Så tänker då min Drottning Sig förmäla,

Den furstliga Johanna, med en man,

Hvars bragder ej, hvars namn vi knappast känna,

Johanna.

Så var för längesedan mitt beslut.

Men hiskeliga, blodigt grymma syner, Inunder nattens andetysta ro Framgycklade af drömmens svarta trollstaf, Ha stelnat på min kalla läpp det ord,

Som skulle Karl som min gemål förkunna» Hvar afton jag i hvilans sköte sönk, Uppstego vilda, rysliga gestalter,

Med dolkar, drypande af nattligt blod,

Och släpade min arme Karl vid håret,

Med bleka drag, förblödd och rosslande.

Jag vred mig, rasande i hemsk förtviflan,

Och skränade min fasa, döende---------

Tills drömmens boja brast — och lugnt och stilla

VarVar allt ikring mig på min tysta bädd,' Och genom fönstrens dunkla målerier Såg månan, ren och silfverklar, hitin.

C ASTEL Franco.

Ha, om du vågar dessa syner trotsa,

Då hallar jag dig icke qvinna mer!

Johanna.

Och dock den rysligaste, som mest isar Mitt innersta, när jag Betänker den,

Den såg jag nyss i baléiis glada hvimmel, En osäll genius, grina emot mig.

Men att du rätt dess fasa måttekänna,

Ditt minne leder jag till fordna dar,

Då Sigismund, min arme, arme hroder, Eönnmördad sönk har uti detta rum. —,-Vid samma stund utaf de sammansvurne,’ Med vilda rop, palatset stormades ,

Af ängslans vilda furier omkringjagad ,

Jag ilydde, bäfvande, från sal till sal.

Tills hit jag kom. Hur skall jag Väl Beékrifva Det rysligaste menskoöga sett.

Här låg, af trenne dolkar genomborrad,

Med blodet sprutande ur friska'sår,

Med ögat ut- och inVändt, afgrunds-rysligt JVedstirrande i grafvens tysta natt,i 3*)

Förbannelsen uppå forvridna läppar*

Och handen knuten uti raseri*

Min arme Broder, sedan han förgäfves

Och obeväpnad kämpat om sitt lif.

Då plötsligt rusade de sammansvurne,

• • .

Annu af stridens mödor flasande,

In på den blodbestänkta skådeplatsen För ett förbannadt, nesligt nidingsmord.

De buro manteln och den gyllne krönan *

Och medvetslös utaf förskräckelse

Vid Broderns lik emottog Systern spiran,

Och hyllades utaf hans mördare.

Och nu i afton — när bland maskers hvimmel Jag ensqm gick, af ingen Ponpa följd, •— En hög gestalt stod plötsligt för mitt öga Uti ensvart, en fotsid Domino.

Vi länge följdes åt. Till slut han sade:

» Liksom vid Sigismunds knappt kalla lik Du mottog glad ditt välde? gyllne krona,

Så växer först din myrtenkfona opp På Carlos? jjraf, utur det kära stoftet.

Tänk då på mig!» Han lyfte på sin mask, Och gräsligt! Sigismunds förvridna öga -Framstirrade så stelt och uttryckslöst. Förbannelsen låg ännu på hans läppar, .

Och handen knot sig, som till ryslig hämnd. Mep fritt de gyckle dessa afgrundssyner,I dunkel glans lhför min fantasi.

Jag trotsar dem! Nit mitt beslut ar fattadt. ' I morgon mottar jag lyckönskningar.

åi

Ändra Uppträdet

’ 7Castel Fränco (ensam). Lyckönskningar af mig, nej hellre döden! — Så har jag då en Drottning till rival.

Böj dig i stoftet, af ma Castel Franeo!

En krona är ptt alltför farligt prof För mannens Ärelystnad, som beräknar Blott saligheten af ett herrskar-lif.

Men hvem. kan veta ! Kanske Castel Francp , Fastän af purpprn ej höfa lånar glafas,

Kan tränga ut Johanna, djerfva tanke!

Utur defa Svenska Riddarns själ, ur hans, öm hvilken vi, två vreda gudamakter,

Nn kämpa blindt med svartsjukt raseri*

Dock snart skall allting för mig uppenbaras , Mitt ödes dunkla gåta lösa sig.

Jag fällde nyss, i balens glada skimmer,

En luftig slöja för den dyres fot.

Jag skyndade mig bort och flydde hastigt 1 'hvimlct in bland hulda tärnors tropp,

Förrän han’ hann åt mig den återbära.Hans pligt som Riddare, som Kavaljer, Forbinder honom att åt mig den lemna Med sirlig artighet, med bojda knän*

På skall jag veta allt —

Tredje Uppträdet.

CASTELFRANCP. EN PAGE.

* Pagen*

Den Svenske Riddarn Ett företräde utaf Er begär*

Han ber om nrsäkt, att så sérit bah vågar Med sin anhållans djerfhet störa Er.

Men såsom Riddersman ser han sig tvungen Att skynda, när till ädla Damers tjenst Hans pligt mest då valkohimen honom kalbur#

CastelFr^ncö.

For honom itf. Han är välkommen. Fort!

Fjerde Uppträdet.

KARL (med en slöja i handen). C ASTEL*

F RAN LO (sittande).

Kari*

Om tillgift för sin djjerfhet tigger slafvetr, När han framträder inför herrskarns blick,Så afven Ni, min nådigsta, förlåte,'

Att i er skonhets solsken rädd jag- går,

Att här jag lägger ner för edra fötter Ett dyrbart lån, som slumpen skänkt åt mig* O, huru gerna ville stoftets ättling Ett minne äga af den himmelska!

Men eder vredes åska ej jag vågar,

Ej näns jag trotsa med en sådan stöld.

(han slöjan.)

Castel Franco.

Behåll den, Riddar Karl, 6asom ett minne Utaf en vän. Och någon enslig gång,

När blicken faller på den veka slöjan,

Tänk då på den, som henne skänkt åt Dig.

Kari. (böjer ett knä).

Utaf en hand, mer skön, kring Riddarns axel Knöts aldrig än ett schärp. Men aldrig slog Ett hjerta mera tacksamt, mera eldigt,

Emot den mildas evigt dyra skänk.

Castel Franco.

Kanske likväl, om af Johannas händer En dylik skänk Ni mottog, rodnande,

Kanske att då en högre ldappning höjde Det fulla hjertat, att en suck af eld(»)

Sig fraipstal tyst ur det béldämda bröfctet, Och sqvallrade om känslans hemlighet.

Karl.

Ni talar om en Drottnings min Furstinna! Ocb blott den djerfvaste förvägenhet Törs med förmäten blick till purpurn tränga ? Törs lågfa för ett jordiskt majestät.

I stoftet kråle den till Stoftet dömdes,

Ocb såsom till en stjeraa ofvan sig Han skåde upp till skönbeten på thronen, Som ban far dyrka, men é| älska får,

Uti hvars stolta ban ban ej far vandra,

Men ur sin ringhet dock betrakta den, Fastän det dårskap vore att försöka.

Om blott i fantasin, att flyga dit.

C^stEi/FnANCQ (eldigt).

Du talar sant* Hv«ad aktar trogen känlek En purpurmantel och ett diadem ?

Den bygger helsi sin glada roseahyddä 1 låga dalen invid bäckens sus.,

Der näktergalar hvarje njörgon qvittra Det sälla paret ur sin hvila opp,

Der tiden endast mäts med deras kysiar, Och en förtjusning är hvart ögonblick.

Karl.

Vid Gud, Prinsessa! Moderligt NaturenPå eder slösat sina skatters gunst.

Det var ej nog, att hon er partiskt skänkte , Hvad skönast hon har af behag att ge,

Hon gaf er äfven skaldens trollförmåga,

Att bilda skönheten i ljud och ord.

C astel Franco,

Ni smickrar, Riddare! Er svaghet, männer, Dett sticker alltid fram! Ach, qvinnan bör Tro blott hvart tredje ord af hvad J sägen, Ty allt det andra endast narri är!

Karl.

I enkla seder uppfödd, min Furstinna!

Jag edra södra länders konst ej lärt.

Min tunga talar hvad min känsla säger $

På mina läppar bär jag hjertat ock.

Castel Franco.

Ah, mannen föds med konst att sig förställa! Han är uppriktigast, då han bedrar,

Karl.

Att så bedömmas af dett ékönsta qvinna,

Ar för vårt kön ratt hårdt och grättiande.

Men af hvad skal, min nådigsta Furstinna,

Så oförsonligt är ert hat till oss.

Det vore galenskap ens att förmoda,

Att någon man Er dertill gifvit slåil.t 4«)

CastelFaanco.

, Ab, jag — jag känner mannen blott af andras Berättelser, af hvad jag sjelf har sett,

När någongång på dem jag ögat kastat. Inbillska ,• egenkära, hycklande —

Se der, Herr Riddare, en vacker målning!

Karl.

Der skuggan lägges temligt tungt af Er.

En vacker hand ej nånsin måla horde Uti så mörka fargor.

Castel Franco.

Sanningen

Efter naturen plägar alltid teckna.

Karl.

I någon ädlare gestalt, än Er,

Ej sanningen sig kunde uppenbara,

Men hon kan icke jäfvas, såsom Ni» Charitema ej ännu Jofur satte På Minos* domarstol, och "Venus sjelf Var partisk någongång, som fabeln säger.

Ni må vårt kon i edra hojur slå,

Mete ej det dämma far Ni. Ni är qvinna!

Castel Franco.

Hon skall hedömmas, men ej domma fa.

Ett gilltigt skäl, vid Gud! O mäimer, männer, J sträcken alltför långt er herrékarlust IEj 11,0g: j vinnen kronor, vinnen länderT Er råa styrkas aristokrati J viljen föra in i qvinnans hjerta.

J viljen, att hon blindt skall Eder tro,

, Och neken ändock hennes känslas domsrätt. Dpck finnas torde det kanske en man,

Som kan med bela slagtet mig: försona.

Karl«

Den lycklige! O visste ban den lott Din ynnest, leende, åt honom skänker Ursäkta skulle jag hans ofvermod!

C astel Franco.

Välan! Jag allt vill inför dig bekänna, Fastän jag rodnar för min hemlighet,

Fastän min stolthet jag min kärlek offrar, Och frågar, ach, der jag blott svara bordt! Men dock — en vanlig qvinna må sig binda Vid tomma former, vid ett slafviskt bruk. Jag trampar dessa under mina fötter,

Ty jag är stark just genom min passion!

’ .i *

Karl.-

Ni mig förvånar, Nådigsta Furstinna!

Jag vågar icke edra ord förstå.

Castel Franco.

Du skall förstå dem. Ut jag måste tala 4 Om ock mitt hjerita bristk skall' dervid.(tö)

Kanske jag bröttsligt rycker Isis-slöjan Ifrån min känslas blyga beigedom.

Men jag förställningen och listen hatar.

Hör mig, och du må läsa i min själ.

Re’n mången gång, då jag i lagrars skugga Med lösta lockar sprang, ett lifligt barn,

Och aningen bland rosenhäckar drömde,

Och späda känslor häfde Jungfruns barm,

Då tänkte jag mig, skön och djerf och manlig, En präktig Riddersman med sköld och svärd, Med segerkransen kring sin stolta tinning? Och Riddarn hade dina anletsdrag.

Du kom. När andra om min ynnest stridde, När mina färger lyste hvart Torner,

Då stod du lugn och blickade på hvimlet, Som trängdes kring min egenkärleks thron,

Af andra hyllad, ville dig jag tvinga Att ock mig hylla. Jag ej lyddes mer Till deras hviskningar och ömma joller.

Du var den enda tanka i min själ,

Den enda känsla, söm mitt hjerta hade,

Och nattens enda dröm uppå min bädd,

Dig måste jag i mina armar trycka.

För tiden och för evigheten min Du måste blifva« Gapade en afgrund Emellan oSs, jag flöge öfver den j Och satt du i uti djupet af Tenare»,:i «)

Ditner jag störtade till dig, till dig.

Förutan dig är jorden mig en öcken.

För mig finns ingen himmel utan dig,

Och bjöde man mig ensam saligheten,

Med hallt förakt jag sköte den från mig,

Karl.

|T;i . k i 7 i * i i I • »' • * k r * . %

ft yW*r tt . , t . f ..J vj I U 4 4L, l

Ni rasar nu, min nådigsta Furstinna!

Betänk ert kön och —

Castel Franco.

Ha, du tänker blott Uppå ditt eget lands blekögda tärnor,

På Q ellens döttrar, kalla såsom de!

Du mäter deras snöbemängda känslor Mot söderländskans glödande passion.

(nedsjunkande till snituftande innerlighet.) Acli, Carlo! fjerran i Apuliens dalar,

Af lagrar och plataner öfverskyggd,

En hydda ligger vid en insjös spegel,

Som återskimrar rosenstränders prakt.

Min är den hyddan. Vill du, gode Carlo! Så går jag dit med kärleken och dig.

Karl.

Som bländad af en präktig dröm jag står här, Och vet ej, om jag far mitt sinne tro.

Mig, låge, höjer Ni med eder kärlek I edra ljusbeglänsta rymder opp.(«)

Er kärlek — den, om hvilken Farstar stridde —-Ni obetänksamt slösat uppå mig.

Men er uppriktighet hör ock besvaras Uppriktigt. Här vid edra fotter kröjkt (hnäfaller.)

Jag tackar Er i stoftet för er godhet,

Och prisar Er, som en guddomlighet.

Men skänk er kärlek åt en mera värdig,

Ty jag — ach, jag kan ej hesvara den!

Castel Franco (afsides.) Bedragen, gräsligt! (högt.) Uppstig Riddar Carlo! Tag ej så häftigt detta lilla skämt.

Hvem är väl inbillsk, säg mig, om ej mannen? Tror Ni en CastelFranco väl i stånd,

Att fasta glansen af sin stolta kärlek Vid Er, en främling från ett okändt land?

Vid Gud! ert kön är alltför lätt att dåra,

Då Ni ens lyssna kunde till de ord9 Jag roade mig fålla nyss till Eder.

En annan gång Er lär, Herr Riddare!

Att qvinnan leker någon gång med mannen, Och att han ej far tro allt hvad han hör.

(går åt dörren 9 motsatt Drottningens.)

Kabl.

Var det förställning, som hon till mig sade, Se, då kan qvinnan utaf blott en nyckTiUtPjejfvul eller Engel sig gestalta!

Och h viskade ej kärlek i de ord ,

Som giösdde n»yäs på hennes rosenläppar, Rå tklar (hyckleriet mera varmt,

Mer tjusatide, än. sjelfva sanning talar. Dock, stolta; Donna ! fastän högt du skröt, Att mig * med dina konstgrepp du bedragit, Kanske likväl du den bedragna var.

Fevinte Uppträdet.

ARAMINTHA. FRANCESCO.

ArAmintha (fran Brottningens dörr).

Allt är då ändtligt tyst. Francesco dröjer. AcK, om han viste hvilken hemlighet Jag nu för honom har att uppenbara.

Rur vindsnabb skufle han ej skynda hit!

En älskare plär ;annars ju ha bråttom,

Men han —, Ah,han

För någon annan tärnas söta smicker

>

Sin Aramintha skäll han glömma bort.

Men tyst — tre hlappningar i liand— Francesco I (hon Öppnar ett. fönster: och talar utåt.)

Allt säkert! Skynda! Månen går i moln. Begagna stunden. Ila; stegen uppför.Francesco (hoppar in genom God aftpn9 Aramintha! Lika skon Och lika blomstrande i hofvets salar,

Som i din dal bland dina blommors doft. Förlåt, om jag1 har dröjt. Det tyngsta straffet Ar att, om också få minuter blott,

Beröfvas glansen af ditt milda öga.

Aramintha.

Ö

Ah, du är artig, som en Riddare,

Fast du ej ännu bär de gyllne sporrar!

Det hörs, galanteriets konst, du lärt Utaf din ädle Hertig af Salerno.

Men skulle den ej mera gagna dig

• • 'O

An honom, sa . * *

Francesco.

Min dyra Aramintha Hvad, vill det säga?

Aramintha*

Ö ^ a

Ah, just ingenting! dag din nyfikenhet blott ville reta.

Francesco*

Som alla qvinnor du dig vigtig gör.

Aramintha.

Och är det, vill jag tro5 om jag ej vore, Hvad visste du om hvad vid hofvet sägs,(tf)

Öm dagens nyheter och hemligheter?

Hur finge då Salerno veta allt,

Som inom dessa tysta murar händer?

Francesco»

Som alltid, nu har Aramintha rätt,

Mep också tung sin makt hon låter.kanna,s

Aramintöa.

Blott så, J mänuer! håller man Er qvarf' Förtryckas måsten J, att ej förtrycka.

Francesco.

iJti koketteriets politik

Af hofvets Donnor re’n dti invigd blifvit.

Aramintha.

% ser, att du mitt skämt tar alfvarsamt,

Och till mitt ordspel, såkorn verkligt, lyssnar. Tror du min varma kärlek väl i stånd,

Att dig med afsigt vilja hjertlöst plåga?

Nej, min Francesco! Då mig bättre känn,

At en ovärdig gaf du ej din kärlek.

Francesco.

Jag vet det, Aramintha! Uppå dig Jag icke ens i mörka stunder tviflat.

Aramintha.

Men för din fursteliga Herres hopp

Det mörknar mer och mer på hofvets himmel.(4* >

Den Svenske Riddarns tysta önskan fylls.

I morgon, se'n Tornéret blifvit slutadt,

På Rikssaln samlas landets Nobili.

Det lar en hyllning komma uti fråga.

FrancescoI

Dudilitar, qvinnaf Nej, det är ej sant t

0 tala, Aramintha! Blott ett infall Förmådde dig att falla dessa ord.

Aramiintha.

Johanna sjelf befallde en forsamling Af Rikets Nobili i morgon qväll.

Då, sade hon, jag vill Fr ge en Konung.

^ Francesco (hälft för sig),

1 morgon redan. Oförväntadt kom .

Det slaget. Minan var ej ännu färdig Att< uti luften sprängas. af min hand. Salerno ej sin hela styrka äger -Annu kring sig församlad. Gasningen Ej redan nått sin höjd i folkets sinnen. Men om vi dröja, allt forloradt är.

Aramintha.

Hvad intar nu så ifrigt dina tankar?

För mig du knappast äger qvar en blick.

Francesco»Francesco.

Ja,' tnå ban hyllas! Kort blir dock lians g-Ia^äje.'

Må aftonrodnan skåda honom Kung.

En gräslig natt skall följa qvällens ära,

Och vivat-ropea dö i upprors-skrän.

An stå mig tjugofyra timmar åter*

På mindre tid ha throner störtats om.

*• ' '

An han jag verka mycket, allt«

Åramintha.

Francesco 1

Hvad menar da med detta?

) Francesco*

Ingenting«

Hör, dyra Åramintha! om i morgon, 1 Vid midnattstid, du lystrar Hämtningar Och hurrarop och vapenklang och strid,'

JBlif ej förskräckt. Då tager din FrancesCQ Med svärd en furstekrona åt sin brud,'

Åramintha.

t

Ha, jag förstår dm djerfva plan, Francesco! Men ej ett steg mot Drottningens person.

Hon vare eder helig* Hennes krona Man ej förbiande med den Svenske Karls.Francesco.

Tror du mig väl i stånd , att draga svärdet Mot den, som varit din valgörerska?

Aramintha.

I morgon natt bön annars sig bereder*

Att stiga ner i sina fäders graf,

Ocb bedja der* på deras stoft, för Carlo* Hon nyckeln till kapellet bar begärt Af Erkebiskopen, som den förvarar*

FranCesco.

Tror dn det funnes någon möjlighet?

Att benne öfverraska der och taga Uti förvar, tills allting är förbi.

Aramintha.

* «

Åb! b varför icke! Men du måste svära På krigar-ed, att benne intet ondt Skall vederfaras*

Francesco*

Tro mig, Aramintha! För oss Johanna alltid Drottning är,

! Fast bon i sin passion är endast qvinna* ’

Aramintha.

Nå val ! Mig mot då * före midnattstid Vid vattensprångét uppa slottets borggård* Jag skall dig i kapellet föra ner*Men nu farval, Francesco! Alla helgon Ledsage dig! Att längre dröja här Jag icke vågar. Hofvets andra Donnor Lätt ana kunde något äfventyr.

Farväl, min dyre älskling! Var forsigtig, När du går hort, att vakten dig ej ser.

Var trogen9 såsom, jag. Farväl, Francescpl

(9&r-)

Francesco»

»Var trogen, såsom jag.» Du anar ej,

Att dét spionen endast är jag dyrkar,

Ej skönheten, som i forblindelse

Tror-sig én gång för egen skull bK älskad.

Tack mellertid för dina nyheter.

Men några djerfva, oförvägna själar Jnviga måste jag uti min plan.

Don Bakar* — Åh, den frossarn är för maklig, ^9rfatt bekymra sig om statens väl. ;

En annan fråga blir med Don Pietro,

En tapper man, men fåfäng ytterligt.

Ett riddarslag blir priset för hans djerfhet. Men — ljus — vid alla helgon, Drottningen!Sjette Uppträdet

Johanna (gående .* sömnen 9 har småningom nalkats FrancesCo,søm ej

FRANCESUO.

Johanna*

Ha , Sigismund! hvi skall du mig forfolja? Se, denna tilja drack ju upp ditt blod!

Hvi blickar du så skarpt uppå mig, spöke! Uti ditt bröst ej något hjerta slår.

I långa år du re'n i grafven multnat,

Och maskar vandra nu, der tankan gickv Med snillets lykta uti hjernans kamrar.

Hvi har du vältatnu det tunga lock Ifrån den boning der dt| sof så länge«-Man säger ju , att grafven är så lugn.

Francésco.

Hon går i sömnen. Skall jag stöta dolken Hjupt Uti barmen på sömhgångerskan,

^tt hon ej vakna må, och här mig finna,

Så vore allting slut. Hen ärma simk Ur sömnens armar stilla uti dödens, :

Och visste sjelf ej af sin öfvergåtig.

\ i i * *

Johanna.

Äfundas kanske du ännu i grafven Hen gyllne krona, som man skänkte mig£

Ur dina blodbestänkta lockar sliten,Med! svärdets segrar^ratt bcröfvad dig?

Du höjer, varnande, ditt bleka finger.

Ha! vill du kalla för mitt minne fram Den nattliga, den spöklikt dunkla stunden, Då här jag fann dig, sårad och förblödd? Ha! kanske fordrar du, att jag skall offra, Med hjertat bristande af namnlös sorg,

Det skönsta barnet .af min själ, min kärlek,

. Dep lågande, du kalla hamn, åt dig?

Francesco.

Jag fordrar det. Ur grafvens hemska gömmor. Der ingen sol bland svarta kistor ler,

Der blott vid midnattskloekans dofva klämtning Benranglen resa sig till luftig dans,

Der ormar hvissla hemskt musikens toner,

Din Broder nu till jordens salar gått,

Att varna dig, Johanna, för din kärlek.

Hör denna varning!

Johanna.'

Fly, dn bleka hainn!

Uti din spökverld kasta dig tillbaka.

Du skrämmer löjet ifrån hvarje läpp,

Och släcker fröjdens stråle i hvart öga«'

Francesco.

Xn gryr ej morgonrodnaden. Till dess yiU jag i böner hos min Syster dröja*Johanna.

Mig rädda, Karl!

Francesco.

Nämn icke detta namn. Johanna.

Ocb om jag nathuer det?

Francesco.

Jagf dig förbanöar.

Räds, svaga qvinna! underjordens hämnd.

Johanna.

Välan då, spöke! Väpna dig, var fardig!

Jag trotsar dig. Ock Karl min sista Suck', Min enda tanka, min gemål skall vara«

Francesco.

Välan, så hör din Brors förbannelse!,

Må, när du salig in i templet träder,

Af jublande, guldsraidda skaror följd,

När kyrkans Fader skall ert band välsigna, Hans mun sig böja till förbannelse;

Må tempelsången tystna bort af fasa, Hvarenda blick bli stel af namnlös skräck. *

O, må den första kyssen, som du räcker På rosenläppar åt din älskade,

Förbyta sig uti ett gift, som trärigpr Förtärande igenom hvarje nerf!O, må du foda9 skränande9 till veriden JBarn 9 som en gång sin faders bane bli, Som modern tvingas en gång att förbanna , Liksom jag nu for Gud och menniskor Dig9 trefaldt usliga9 förbannar! liksom Jag at en afgrund viger in din sjal.

Och stänger evigt för dig himlens portar. Och mördar dig för Evigheten.

Johanna (störtar ned).

Ha!

(Franeeseo flyr. Fruntimmer inrusa.) (Forhänget faller.)

TREDJE AKTEN,

(Ett Rum i Slottet. Fonstema i fonden Öro upp* slagna 9 så att man genom dem ser JYeapel,)

Första Uppträdet,

Johanna.

Ach, på en stormig natt en herrlig morgon t flur skönt i vågen glittrar solens guld,.

Hor sakta skrider uppå spegelytan,Liksom en svan, gondolens segel fram! Knappt gungar der i mandelträdens kronor En lekfull, •vestanvind. En brud, som lyss På älskarns heta böner för dess lycka,

Står nu Naturen, tigande och säll.

Ett herrligt, yppigt land är mitt Neapel, Och ligger dock vid foten af Vesuv,

Och skördar gro der Öfver dolda eldhaf,

Och tyste lågor koka drufvans blod«

Så står ju hvarje önskan, hvar förhoppning Vid kratern utaf sin förintelse.

I hvad jag skönast drömmer, sällast anar, Den kalla verkligheten hemgång gör,

Och kanske af min varma kärlek minnet,

Det heliga, snart ensamt står mig qvar.

Men hvarför smyga dessa dystra tankar Försåtliga och mörka in på mig?

Har i sin hand Furstinnan ej sitt öde,

Hvem har det då på jordens vida ring? Hvem vågar då sig egenväldig kalla?

Andra Uppträdet.

JOHANNA. CASTELFRANCO. Sedermen EN PAGE.

CastelFranco.

God morgon, Drottning! Du är blek. Din kind IJtef en genomvakad natt bär skåren»I ögonlocken hänger än en tår.

Ar man då icke fycklig^ närman älskar?

v. .i, • > : / \ (4 _ . ./ , ^.

Johanna.

' ' 1 ' ' t . ' * . t ' x: . .

Som andra qvinnor jag ej älska far, %

I fantasiens himlar ständigt drömma '

Mig hand i hand med den afgudade,

I källans sorling efterbilda ljuden Utaf hans röst, oph när en vestanvind Bland tyngda rosenbuskar sagta prasslar,

Tro att det är hans lätta fjät jag hör*

Det kalla, dystra spöket majestätet Emellan mig ooh den jag älskar står.

Det bortstjäl lugnet från min hufvudkudde, Och dryper galla uti hvarje fröjd.

Castel Francö.

Om dina tyifvclsmål du far rådgöra Med ErkeBiskopen. Som du befallt En kallelse från dig man honom bringat.

Johanna.

Tack CastelFranco! Vid förmälningen Skall af min vänskap icke du förglömmas»

Castel Fbanco.

Er nåd.är stor. Jag tryggar mig vid den.

Johanna.

« *

Pet blir ett vackert par. Ej sant, min Engel?Som alla sagt mig1, sjelfva spegeln ock, lian jag behaga, äfven utankronan.

Och om jag* vägen från Campagnan kom, Med vindrufskorgen lätt på armen gungad, För sig en Cavaliero hviskade:

»Vid Gud, en liten småtäck Vignerola S Och Karl, min goda CastelFranco! Karl Gaf sjelf du i går afton skönhctspriset.

CastelFranco*

Ja, min Furstinna! ,

Johanna.

Hvilket tvunget svar!' Hor, goda CastelFranco! ar ditt lijerta Alldeles fritt?

Castel Franco.

Och Ni kan fråga mig?

Om jag för Carlo kunde äga känslor?

Till honom steg ej förr min tanke ner,

Än Ni för mig bekände eder kärlek.

Johanna.

Du har förrådt dig. Alla Napels man Min fråga kunde gälla, och för Carlo,

•För honom ensam du försvarat dig*

Nå, mörkna ej så hastigt! Ingen vrede Ett anlct, skönt som ditt, vanställa, far.t w >

CastelFranco.

Ni lägger dit ett uttryck, som ej finns der5

< ^

Men det ostridigt är en Drottnings rätt,

Att ej bli motsagd i hvad hon täcks yttra.

* i r ^ ! « —

Johanna.

Har jag mot dig, som Drottning, någonsin Mig väl bevisat? Ej en tjenarinna I dig jag ville äga, men en vän.

Ödmjuka automater för min vilja .

Jag styrer många nog vid detta hof.

Jag sökte, längtande, ett systerhjerta,

Som vid Johanna, för Johannas skull, Förtröstansfull sitt öde ville binda,

Och dela, glad, med hénne ljuflt och ledt.

1’ dig jag trodde mig den hulda finna.

Säg, CastelFranco! är uppriktigt du Min vän?

€astel Franco;

Att deruppå du ens kan tvifla Ju redan en misstanke innebär.

Johanna.

Förlåt mig, CastelFranco! Blott ett infall Till denna tankegång förledde mig.

Du kan mig ej förråda. På ditt anlet Finns intet drag af falskhet. Ur din blick

a#

Ar det uppriktigheten sjclf, som talar.60

Må alla öfvergc Johanna, du

Blir mig, jag vet det, uti döden trogen.

' • t- * .

Castel Franco.

I döden (for sig) vår försoning øras skall.

En Page (inträder).

Hans höga Eminenza, Kardinalen Och ErkeBiskopen af Napoli!.

Johanna.

Han är välkommen !

(Pa gen går.)

«

Castel Franco.

Kanske obehöflig

Är min närvaro. Jag aflägsiiar mig.

(går.)

Tredje Uppträdet.

JOHANNA. ERKEBISKOPEN.

ErkeBiskopen.

Min helsning, konungsliga Dotter! Herren Sin smorda hägne .med sin starkhets hand.

Han skänke ljus åt dig utur sin himmel.

Hans Englar stödje dig uppå din stig*

Johanna.

Jag tackar Er, högvördigaste Fader!

Men jag för Er står nästan tvekande,(fil)

Hur detta samtal jag skall rätt begynna.

Ni aldrig kant passionens heta glöd.

Och kan ej qvinnans kärlek ens bedömma. Kanske jag slutligt dock blir oförstådd,

• ErkeBiskopen.

Re’n mången vinter snötäckt mina lockar,

Ock gubbens hjérta stelnat mer ock mer. Men, tro mig, Drottning! emot lifvets vårar Slog ock mitt hjerta en gång högt ock varmt. Med munkens löfte ej bannlysningsdomen Afkunnas öfver kvarje känsla, och Ett helgon kan ej människan förneka.

Johanna. *

på kan du mig förstå? Den Svenske Karl, . Du känner honom ?

ErkeBiskopen. :

Jag vet allt, Johanna! Och jag bespara vill din blygsamhet,

Att uppenbara hvad jag redan,.känner,

Hvad som är qvinnans stolthet ofta tungt, liar moget du betänkt ditt val?

Johanna.

Betänka .

Det börs, att du ej kärlek nånsin känt.(62)

t * ' • r

ErkeBiskopen.

Tro mig1, Johanna! äfven jag har älskat*

Men undler korset jag jordfastade,

Med hjertat brustet* men med viljan kraftfull) Min första* sista * enda kärlek. Ja*

Jag stridde hårdt med ett förrädiskt hjerta. Men jag, som segrare* ur striden gick*

Ty menniskan kan lida mycket* mycket*

Men vill hota* kan hon kufva sin passion.

Johanna.

Men hyarför då mitt hjertas skimsta känsla Till pris åt blott en fördom vilja ge?

ErkeBiskopen.

Men känner Karl sig stark att kronäh bära, Och kan hans kärlek väl ersätta dig -För allt det hat* som han ikring dig hopar?

t *

Johanna.

Och det en qvinna är* en älskande,

Och älskad qvinna* som du frågar detta?

ErkeBiskopen. , . ,

> ‘

Min hulda Drottning! Hos din korade Ser hopen blott ett fel* inen oförsonligt*

Det* att hans barndoms vagga icke stått 1 skygd af tthronens himmel inellan hofmän*Som smilade emot hans första blick ,

Att han med bördens ratt ej fattar spiran.

,• ...... Joua^na.

En ärelysten Nordisk Riddare,

Med blott sin kraft och med sin goda klhiga, Min stamfar, Roger, sjelf på denna kust Uti en jord, som han med svärdslag vunnit, Sitt välde byggde. Hvarför skulle ej En Riddare, hans*like och hans landsman,

Sig kunna sätta också på håns thron?

ErkeBiskopen.

Din vijja dit kan lyfta honom, Drottning!

Och ibland alla Rikets Store jag Den förste* vara skall, att honom'hylla, Liksom jag först får nu lyckönska dig.

Johanna.

Ert nit, er trohet är mig alltid dyrbar.

Jag tackar Er, min Far!

ErkeBiskopen.

Men på dén dag,

Som skall din skönaste förhoppning kröna, Försona mildt hvad ödets ogunst bröt,

Och skänk din blick ned till en förorättad.; JFrancesco känner du?Johanna.

Stallmästaren Hos Hertigen utaf Salerno. Ah-ja!

Jag ofta anmärkt har, hur synnerligt Han liknar Sigismund, min döde Broder.

ErkeBisropen.

En slump ej tecknat deras anletsdrag Hyarann så lika, ty de voro broder.

o

Johanna«

Hvad aager du?

ErkeBiskopen.

‘ Furstinnan af Azil,

Den sjiönaste på sin tid af de sköna,

Den enda qvinna, som jag älskat än,

Utaf din faders heta böner dårad,

Och tjust åf hoppet om ett diadém,

I brottslig kärlek sönk intill hans hjerta I ett af qyinnans svaga ögonblick.

Din far förglömde snart de dyra eder,

Dem han i ruset af passionen svor,

Och gaf sin hand och hjerta åt din moder# Francesco. är ;den öfvergifnas Son.

Johanna.

Hur blef Francesco, som väsall, inympad På Hertigärnes af Salerno slägt?

Erk*EnKt Biskopen.

Jfc.'

Diett gamle Hertig Federigo mottog Utaf den redan döende Azil I testamente hennes sott , som miste Sitt mot* den stund , då han såg dagens ljus. Prins Ferdinands fértrögtte i hans lekar.

Hatt sédan ynglingens förtrogne blef,

Deltagarn i hans planer och hans öden.

Johanna.

Den Irände , söm oss så af ödet skänks,

Vid vår förmäl ning vi hågkomma vilja.

£n Konungs Son bör väl åtminstone En furstekrona bära på sitt hufvud.

EaKfeBiskopEN.

Hatt är en man* so Ut kan dig nyttig bli.

Han är beslutsam, kraftfull, djerf5 förthronen

En verklig pelare* Jag tackar dig

FÖr livad du verkar till Francéscos bästa.

Hans mOr var ju Furstinnan af Azil.

Men högre värf mig kalla nu till templet/

Att bedja för ditt väl. Guds frid sted dig, Min konungsliga Dotter!Fjerde Uppträdet

Johanna, en page.

Pagen«

Adla Drottning 1

Hans Höghet Prinsen af Sajierno ber Om nådigt företräde«

Johanna«

Svara honom,

Att jag ej nu han honom se , att jag Nu snart mig visa måste vid torrierét,

Att hän -välkommen är en annan gång*

(Pagett går.)

Salernos; häftighet ej gränsor känner.

Och pligten knappast honom tygla kan«

Jag vågar ej anledning honom gifva ,

Att emot majestätet sig förgå,

Ty när hans vilda sinne sjuder ofter, .

Det aktar intet i sin blinda fart.

Och spränger, rasande, hvart band af lydnad«

Femte Uppträdet.

JOHANNA, salerno.

1 S- • •

Salerno (undantränger , som vilja stänga hans väg).

Ur vägen. Pager! Honom vill jag se.Som vågar hindra mig1 att för min Drottning, När jag begär* min mening tala ut.

Johanna.

Jag trodde annars att er Drottnings vilja,

Att Eder hindra, skulle vara nog.

Salernö*

Förlåt, Furstinna! Emot etiketten Jag kanske felat, icke emot Er.

Om någonsin, i denna stund, Johanna!

En vän bchofver Ni, och han står här.

Johanna.

Minsi taget — tycks besynnerlig den vänskap, Som, oombedd, sig tränger uppå mig.

Salernö.

Kanske den vänskap dock är ädlast, varmast, Som lyder blott sin inre kallelse,

Som vågar att förtorna, för att tjena,

Och är för ren, att ned till smicker gå.

Johanna.

Visst icke smickrande — jag $et bekänner —* Ar ert bemötande mot mig, min Prins!

Så att om detta är på vänskap profvet,

Ar säkert Er utomordentligt varm.

Salernö.

Ert gäckeri mig icke förolämpar.Af Er, Johanna , kan jag: tåla allt*

Ni är för retande, att kunna retas,

Ni är för ljuf, att bitter kunna bli*

Johanna.

For dessa utsökt valda komplimenter Jag hos Ér stadnar i förbindelse.

Men tillåt mig, min ädle PrinsI att fråga Var det ätt öfva er vältalighet,

Som Ni så hårdt bemötte mina Pager,

Och trängde Ér med våld uti det rqm,

Som för Ér siähgas bor dt af min befallning? Jag trodde ej, att detta förespel tJti ett svall af fraser sluta skulle»

Salerno.

Jag hatar ordprål, som jag hatar list»

Meit Ni år icke nu i sinnesstämning,

Att lyssnä till hvad jag att säga har»

Jag tiger dérföre*

Johanna*

. Prins af Salertio!

Öm Ni har homtoiit hit att yttra Ér,

Som undersåte till Regent, så tala,

Och hvarom ej, jag ber Ér, lemna mig;

Salerno.

Du sjelf befaller det, välan, Johanna!Ett rykte, falskt, jag hoppas, sprider sig, Om dia formälniag med den Svengke^Carlo, Öro. *,

JOIJANNA.

Denna gången ljuger ryktet ej.

Ni riktigt underrättad är, min Furste [

Salerno.

Och detta säger Ni så kallt och lugnt ? JLiksom oro intet deruppå berpdde,

O qvinnor! blinda uti er passion,

J offren Er åt ögonblickets infall,

Och det förflutna, framtid, allt är glöindt, En annan qvinna kunde hos sitt hjerta Rådfråga sig uti en makes val.

Ni kun det ej. Ni Drottning är, Johanna! Uppoffringen utaf en känslig nyck Ert folk, er heder kunna vara värde«

Johanna,

Fullmyndig Drottning utaf Napoli,

Så vidt jag minns, sig kallar än Johanna, Och jag kan täckas höra råd af Er?

Men varningar jag får mig undanbedja,

Salerno.

Jag önskade att tala lugnt och kallt.

Ni kon med skäl misstänka mig, Furstinna! Att ego» känslor* kanske gäckadt hopp,Uppå min tunga lägga dessa uttryck.

Här talar jag för folket, ej för mig.

Jag står ej här som älskare , men Furste.

Johanna.

Jag tackar för upplysningen, min Prins!

Som älskare jag Er cj kunnat höra,

Som Furste kan Er Drottning det. Far fort!

Salerno,

På branten af en afgrund står du, Drottning! Som fanatismen offrar åt sin Gud Föräldrar, vänner, skatter, allt, så offrar

i :

Du åt en brottsligt stormande passion

Ditt fosterland, ditt folk, din thron, din ära,

Var stark, Johanna, vet beherrska dig.

Lös med din höga själskraft den förtrollning,

Som dårat dig, som flyr, om du det vill,

Och slit med våld den bilden ur ditt hjerta,

Som, ditställd af en nyck, ohelgar det.

Ej större nånsin gick en Triumfator

Ur blodig seger och förtviflad kamp,

••

An du, besegrande ditt eget hjerta,

Ur strid med egna känslor skulle gå,

Johanna.

Jag ber Er, jag befaller Er, mm Furste! Betänk för hvem och på hvad plats Ni står»

* 9

Ar Drottningens person Er icke helig,Kan far Ert ladel hon bli föremål,

1 sitt palats bon borde vara fredad.

Saleiwq.

Tro mig, med mina ord skall samvetet En gång uti ditt häpna öra ropa,

Öm du blott lyssnar till passionens röst, Och iefver endast * din kärleks drömmar, Må jag dia vrede loeka ned på mig,

Utaf en vän har du dock blifvit varnad, Och, utan att din egen fara se,

Åtminstone du icke i den störtar.

Johanna*

Det fordras mer, än menskligt tålamod,

Att kunna lägga band på sina känslor,

När så man undersåten tala hör

Inför den Drottning, som han trohet svurit,

Salerno,

Jag svor dig trohet, och jag håller den, Din kungeliga Nåd jag äfventyrar,

Din nåd, som var mig kärare än allt,

För att på pligtens väg dig åter leda, Johannal jag besvär dig vid ditt folk,

Vid detta folk, som går för dig i döden, Uppoffra ej dess frid, dess dyra väl För några säUhetsdruckna stunders fröjder. Gif icke näring åt den ärelust,Som sjuder i din stolta Adels ådror,

Och slipa icke sjelf en mördardolk

o

At Carlos hjer ta, pär dn honom skänker Ett diadem och *—> dina Ädles hat,

Johanna.

Banditer få ej fhttas på er tafia,

När den dras upp, att skrämma qvinnans själ* Jag1 nekar annars ej, att högre tankar Jag hyst om mina tappra Nobili,

Än att ett lönnmord skulle vara profvet På deras hat emot ep fiende.

Saler no,

An finns en återgång. Ifrån sitt anlet Ännu ditt öde icke slöjan ryckt.

Var dina fäder, var Neapel värdig,

Glöm qvinnans känslor, ief blott för ditt Tag nunnans dok i fosterlandets tempel,

Johanna,

På afstånd, Prins t Er heta andedragt Tar styfningen ur min halskrages spetsar,

Salerno,

Det är förgäfves då! Ditt öra döft Och slutet är för mina heta böner.

Far fort då på den bana du beträdt, Glöm dina pligter, dina sviirøa eder,Glöm allt för ruset af en vild passion.

Låt dina föder vända sig- i grafven,

När af en främling deras thron beträds,

cv

A t upprorsbranden, glindrande i askan, Skänk åter llf — ~

Johanna.

Mer än jag böra bort, Jag längesedan .hört af Er, Salerno!

Ni rasat $ och mitt öfverseende

Har Ni att tacka, att jag lemnar Eder,

Att Ni med våld ej tvingas lemna mig.'

Jag Er befaller, att till hyllnings-fcsten Infinna Er, Farväl!

(går genom en sidodörr-)

Salerno.

Det är förbi!

Så hemskt kan icke dombasunen dåna I örat på den fege brottslingen,

Som hennes ord uppå mitt hjerta föllo,

Ett långsamt gift för tid oqh evighet.

Det är då slut med mina ljufva drömmar, Om salig lycka invid hennes famn,

Och 8tjernoma på min förhoppnings himmel Sig släcka, flämtande, och det är natt.

Men ryslig blifvc den. När dystra blixtrar Ur tunga molnen nedslå, skrällande,När hyddor brinna, tvedragts-branden flammar, När klnfna haskar, sönderbrutna svärd Strö blodbestänkta vägen, der jag framgår, Då återvänder lugnet i mitt bröst.

Sjette Uppträdet,

.SALERNO. CASTELFRANCO inkommer,

Castel Franco,

Ni vet ert öde, Prins! Af ingen nytta Således vore nu ett företal*

Hvad ämnar Ni, att hämnas eller lida?

Salerno.

Jag kunde visserligen ge ett svar, men mig, Mig ensam dock tillhora mina tankar*

Om ock Er skänktes ett förtroende,

Hvem svarar för, att det ej var förställning, Att läppens ord ej låntes ur min själ.

C astee Franco,

Derfor, min ädle Hertig af Salerno!

Mig svarar säkert Er uppriktighet.

Salerno.

Uppriktigt, min Furstinna! jag ej kännm? Hvad Ni å skölden för, hvad ändamål,Som Ni med detta samtal söker vinna,

Ni vill mig- kringgå. Jag Hr på min vakt,

✓

Castel Franco.

Ni ser en Drottningens kunskaparinna I min person? Säg, år det icke så?

Salerno.

Jag ser i Eder allt kvad Ni behagar,

Men säger icke mer, än sjelf jag vill,

Castel Franco.

Ni tyckes frukta for att Er forråda,

Salerno,

O

Åtminstone for att for ty das.

Gastel Franco.

Prins!

Att skänka ert fortroende Ni tvekar.

Jag vill exempel ge i ädelmod,

Ty jag förlitar på Er Furste-ära.

Jag hatar Drottningen!

j

Salerno.

Förvånande

Ar denna Upptäckt ifrån edra läppar, Castel FrANCo.

Ni misstror än. Må Ni förskona mig Till mina tänkesätt att yppa skälen.Läs denna fullmakt, och Ni skall bli vis?, Att Ni en vän i CastelFranco äger,

Salerno (genotnögnande papperet) Igenom denna skrifvelse Ni ger Hvaren vasall, som Er sin länspligt svurit , Bud och befallning, att, som herrskare,

Han mig bör fö\jaf Fattar jag er mening?

CastelFranco,

Blott några timmar fordras, ädle Prins!

För att till vapen hringa mina tappre,

Som i Vesuv sig störta på min vink,

Och innan aftonsolen dött i vågen,

Opp mod den bleka månan går vår hämnd«

Salerno.

Vid jord och afgrund! han det skall, Prinsess?! Så vidt Salerno ej att segra glömt,

Så länge än ostraffadt ej fortrampas

Hvad folk och lag och häfd har heligast,

\

CastelFranco.

Och Ni mig kunde misstro?

Salerno,

CastelFranco!

I vännens drägt ovännen döljer sig,

Och hofvets konst är den att kunna bära'

Sitt yttre, som en mask, men for sig sjetfSitt innersta med envishet behålla.^

Mitt lynne, häftigt, stolt, uppbrusande, Vill, såsom Lejonet, oj gerna kedjas.

Men Vanan vid förmakets politik En grand försigtighet hos mig har innött*

Ca stel Franco*

Men andtligen vi nu förstå hvarann,

Och vårt förbund är knutet, ädle Hertig! Med fast förtröstan till ert mod, arm, Mitt Öde lägger jag i edra händer,

Och jag är tryggad, när det hvilar der.

(går.)

Salernö.

Din himmel dagas mer Och mer, SalernO, Och visarn pekar snart på hämndens Stund, Och Ödet sjelf inig kallar in på banan.

Jag följer blindvis. Jag är ödets man.

(går.)

Sjunde Uppträdet.

fSankt Birgittasi Slöttet.)

SANKT BIRGITTA. BIRGER.

Birger.

Jag börjar längta ifrån Södem, Moder! Opp till vårt Sverige, till vår Faders hus,Der det bland tallar står yid Rosens spegel Och svalor flyga kring de gråa torn.

På kämpahögar vill jag åter leka,

Och blicka ned från ättestupans brant,

Och mina broders jagthorn vill jag höra , Med skyttarnes halloh, i skogens djup,

Birgitta«

Och vidgar icke sig ditt tinga hjertä Emot behagen af en skön natur,

I detta jordens rosenkrönta Eden,

Der allting hoppas, tjusar, blomstrar, ler?

Birger«

En skroflig klippa, som med nakna tallar Sig banar genom molnen väg mot skyn, Långt skonare mitt enkla tycke finner,

Än någon grotta, der sin silfverdagg Kaskaden sprutar, och sig rosor smyga LJtefter väggar utaf klar kristall«

Birgitta«

Så ligger, Birger, i hvar dödligs Jhjerta,

En stark magnet fördold, som honom drar Från främmad länders njutningar tillhaka Till tysta platsen, der hans vagga stått. -Han störte sig från fröjd rtill fröjd , och yre 1 stormig medvetslöshet fram sitt lif.Snart hviskar docken stämma i hans ofa,

Att det är tid till hemmet vända om.

Birger.

Men tror du, Moder! väl, att den magneten, Som drar till hemmet, än finns qvar hos Karl? För mig oéh dig har han ej mera öga.

Har han då tanke for sitt fosterland?

Birgitta.

Karl älskar nu, men kärleken förflyger.

Så länge lijerta klappar, klappar än Ben höga, stolta känslan för en hembygd.

Birger.

Men åt Cecilia Karl sin trohet svor,

Ät barndomskruden i det kära Sverige,

Och nu han Drottningen sin hyllning ger. Säg, goda Moder! kan man älska tvenne?

Birgitta.

Med kraft att glömma föds hvar stoftets son, Och menskan någongång sig sjelf förgäter.

För den förtrollning, hvilken hvälfver sig Ihring den stolta, retande Johanna,

Sin blyga ungdomskärlek Karl förglömt.

Men straffet livilar tungt utöfver mened.

Birger.

Dock med sin mened sätter Karl en gång(»O)

Uppå sin hjessa ju Neapels krona.

Man måste väl en flicka få bedra,

När man dermed till ärans böjd kan biana*

Birgitta*

Ke*n talar mannens djerfva ärelust,

Som, liksom örnen, blickar jei£t inot solen, Som krossar bjertan, lika kaJJt Som svärd, Utur din späda mun» På dina läppar Du bär ditt slägtes trosbekännelse,

Ehuru ännu nästan omedvetet»

Birger*

Hvad herrskartts lif dock måste vara skottt! Hans vilja är så fri, Som bardens tanke* Hvad jorden skönast famnar, är hans arf* Han, for att aga, Önska blott behöfver»

Birgitta»

Du drömmer barnsligt) Birger!

Birger»

Minns da ej

Hur Erik Magnusson vid Mora stenar Blef hyllad, under vapenbrak, Som Kung?

; * - u

Minns du hur Lagmän, Odalmän Och Jarlar, En ring af jern, som folkets kärlek Stark, Med svärd vid svärd och skullra emot skullrä, Sig slöto fast krigg den nykorade?(si)

Ah ser jag' jorden darra under svardslarm, An Kör jag glädjeropet gå liil skyri,

När Kardinal'n den gyllne kronaii satte På Kungens hitfvud, på det heliga.

Birgitta»

Af högheten ser du blott yttersidan,

Och furstepraktens skimmer dårar dig.

Tro mig! med lagren virar sig bekymret I Kungens krona; mantelns hermelin Stänks någongång af sorgens bittra tårar.

BirgeR.

Om Karl en Drottning då till maka får, lian ju till hemgift endast far bekymmer?

Birgitta.

Hans och Johannas önskan aldrig fylls.

En aning säger mig, att deras kärlek Förfärligt sluta skall, i blod kanhända.

Tung lrvilar ödets hand utöfver Karl.

,;BlRGER.

Men rädda honom dåk Du kan det, Moder i Man säger ju din röst är röst af Gud.

Ryck honom ifrån branten, der han svindlar. Befall! och sonen måste lyda dig.

t *> i V . • -lBirgitta.

Jag* varnar honom. Mer får jagf ej gora« Då liar jagf fyllt mini moderliga pligt«

Jag har ej rätt att kämpa med hana öde. Den högre makt, söm ofvan molnen styr, Jag vågar ej gå, trotsande, i förväg.

Uti dess hand jag (jigger, trygg, hans lif«

o

Åttonde #

De förre. KARL (i

. .. 4

Karl«

»

Om din välsignelse, min dyra Moderi Jag nu dig ber, när i t orneret s larm Jag går att störta mig. Uppå min seger Långt mera, än du ana han, beror«

. Birgitta«

En nådig blick ifrån eU Drottnings Öga

t

Och lagerkransen ifrån hennes hand Det vet man skola blifva segerlönen«

Jag vill ej ana något mera, Karl!

Karl«

Jag hör ej längre infor dig förtiga Mitt hjertas unga, blyga hemlighet, Hvars ord du re’n i mina blickar stafvat;Jag* är Johannas B rud gufn. Denna dag*

Vid hennes sida lyfter mig på thronen.

BlRGlffA.

Minna du Cecilia?

Karl.

Hvarfdr i min själ

Med detta namn framtrolla dystra minnen?

B tt annat lif i Södern lefver jag,

Än jag i Norden, tockenlandet, tefde.

Här häfver hoppet djerfvare mitt bröst, jag annan luft och andra känslor andas«

Af ttiina minnen , af min brud, initt allt, jag tog farväl, när Sveriges gamla strander Vid kafvets bryn jag ändtligt sjunka sag«

Ett annat, bättre lif jag gick till möte.

För det förflutna jag ej tanke har«

BiROtm*

En ed kring jord ocb himmel sina armar Utsträcker, väldigt famnande en verid.

Den kan ej lösas, utan till att brytas«

Ocb kvart du smyger dig, en bruten ed Dig trogen, som din egen skugga, följer Med lyftadt finger, tyst anklagande.

Karl.

Kan gossens löfte ännu binda mannen?

Allt blomstrar, åldras, faller ocb blir glömdt,öcli skulle ej en ed, som blef frainlivlskad Uppå passionens läppar i en suck,

Liksom allt annat ,också kunna glömmas?

Birgitta«

. Hvar ed skrifs opp med eldskrift ofvan skyn« Den glömmas kan, med glömskan heter mened«

Kar!«

Du verlden ser med Andlig stränghets blick. Passionen har ej rum 1 din beräkning.

En eldig stick, en hviskning, en sekund Får icke gripa in i menskans Öde,

Med skaparkraft förändrande dess gång,

Och Stoftets son, for stundens öfverilning, Med offret åf sin lycka böte ej.

Birgitta«

Och ditt beslut ar- fattadt? Kungakronan, Som bjuds dig af den blinda kärleken,

Dg sätter i triumf uppå ditt hufvud*

Betänk dig, Karl! förmår du bära den?

Kari«

Hvad ärlig vilja kan, kan jag- Min sträfvan Shall, outtröttlig, slutligt målet nå.,

Birger.

Hur präktig blir du icke, Kärl, med manteln Af purpur sakta kring dig frasa^de,Med diademet ikring dina lockar,

Och' spiran stolt högburen i din hand.

Det är dock skönt, att ha en bror till Konung 1

> Birgitta.

Jag är din goda genius, min Karl!

Jag ber dig, medan det är tid, vänd åter»

Här någon lycka icke finns för dig.

Fly härifrån, fly, lemna dessa murar.

Här tusen faror slingra sig kring dig.

Fly, tro ett modersbjertas rädda aning!

Karl.

Förlåt, min hulda Mor, men aningar Ej skrämma mig från mina föresatser»

Jag stadnar cjvar»

Nionde Uppträdet.

P$ römtg. JOHANNA. Hofdameä, Johanna*

Min helga Moder, re’n Din sop åt dig har anförtrott vår kärlek. Välsignande lägg äfven då din hand Uppå din dotters hufvud. Kom, min Carlo! Böj knä med mig. Välsigna oss, vår Mor!

• Birgitta,

Ej införjmig, för Ciud böj knH, o Drottning!Hans ljus upplyse dig. Uppå, din stig Han lede dig. Jag, svaga, kan det icke*

Johanna.

Skall väl Neapels Drottnhig vid din fot Om din välsignelse kär ohörd tigga?

Karl,

Skall du ej vilja saga ut det ord,

Som sätter kronan pä din sons förköppniag?

Birgitta.

Jag kan det ej. Hin dödsdom blifver det,

Kam»

Att för Johanna dö är ljuft, är saligt, Afkunna den! Han mig välkommen är,

Birgitta.

J viljen det! Välan! Jag kan blott varna,

J eder egen viljas hana gån,

Min moderliga välgångssnek då tagen,

Må himlen skänka ert förhnnd sitt skydd ,

Och hädanjaga farorna, som hota,

Karl och Johanna, jag välsignar Er!

(Trumpeterm$ skalla, till tecken af Tornerets begytu nelse.)

Johanna (uppreser sig).

Hör! Odet sjelf beskyddar var förening,.

Och stolta segerljud förkunna den.Torneret börjas. Du, Johannas kämpe,

Bär mma färger, bär med seger dem!

(Hon kostar ett schärp öfver Karls axlar-)

Där skiftar himmelsblått med rödt. Din trohet Emot ditt hjertas Dam , du med ditt blod Ej tvefce någonsin att dyrt besegla»

Kaji t.

Jag hickar dig. Qöfvervinnelig

Jag nn mig känner. Jag är yigd till seger*

1 insen spillror flyger hvprje lans

Mot Jen förtröstan, som mitt bröst har stålsatt,

Som klappar högt och festligt inom mig.

Ve den, som nu mot mig på banan träder» Han måste falla, Nesa är hans lott.

(förnyad trumpet-signal-)

Johamna,

Anyo ges signal. Vi måste skynda,

Farväl, Birgitta! Snart vi återses.

Du vill ej delta uti verldens buller,

) dina stilla tankar bed för oss *

Karl.

Snart, såsom segrare, jag återkommer*

Till dess, min dyra Mor, farväl!

(Karl och Johanna gå9 jemte garnerna-)

Birger.

Min BrorGår att i stribens tummel skar# lagrar,

Och jag' får, tålig, endast se derpå*

Men fro mjg, Moder! ett par gyllne sporrar Fprtjonar jag mig också val en gång.

Då skall .du hafva heder af din Birger.

(3*r-)

Tionde Uppträdet,

Birgitta.

Forsyn! som ur millioner stjernor ser, Förbarmande, till jordens alla lander,

Som tröst ur himlen den forgråtne ger,

Och åt förtviflan hoppets fackla tähdcr!

Du vid hvars kungastol, byggd utaf ljus, Knäböja, såsom slafvar, mennsko-odeuj Som trampar verldar, med cn blick, h grus, Som med en vink ger lifvet eller döden! Om med. din vishet det foréniigt .är,

Och icke kränker dina milda lagar,

JLåt Karl en Konungs spira föra här, Jphannas kärlek blomsterströ hans dagar

'• . - i ‘ 1 • * • * ' -'

Men om det är ett brott, som han begar, Då han, Johannas stolta brudgum vorden, Det hjerta krossar, som för honom slår(89)

Så varmt, så troget i den liöga Norden, Tag honom då, o Gud! till dig af jorden, Øch undergifvcn flyta skall min tår.

(forhäng et

FJERDE ARTEN.

(lironings - salen 9 präktigt dekorerad* Uofmän hvimla om hvarandra.)

Första Uppträdet,

FRANCESCO. PIETRO,

I

Pietro.

God afton, min Francesco! Nå, hvad tycktes Øm vårt tprncrspel?

Francesco.

Präktigt, lysande!

Alk slösande och rikt, och yppigt smakfullt, Och blott af artighet emot vår gäst Lat till och med Salcrno sig besegra Utaf den Svenske Riddarn. Annars ej Kan jag cn sådan, händelse förklara.Pietro.

Ursäkta mig, Francesco! Med all aktning For Prinsen och hans ridderliga kraft ,

Af stål Salernø skulle varit gjuten,

Att ej ur sadeln störtas af en stöt Så kraftfull, som den Carlo’s jernarm förde Emot hans hröst. Hans fursteliga Nåd Tre gånger rullade omkring i sanden*

Var kanske det också af artighet?

Francesco,

Emellertid med denna hjeltehragd *

Hen Svenske Riddarn bar dokumenterat Sin skicklighet, att på Neapels thron At oss ge lagar. Ifrån segerherre Uti en barnslig lek, att låtsa fejd,

Till Furste han förvandlas i minuten*

i

PIETRO,

Och jag, min van, afundas honom ej!

Jag har respekt for ärans högsta branter* Her, som på Alpens is, man slinter lätt. Och se'n dessutom till att ha en qvinna. Att tacka för sin lycka, för sitt allt*

Jag räds, att jag rätt ofta finge höra Om storheten af den förbindelse,

Hvari, pligtskyldigast, jag står hos henne,%

Som såg med kärlek pi mig, arme, ner, Och i si\i mildhet skapade min ära,

Francesco.

Du vet väl, att i dag är hyllningsdag,

Och att vår kallelse till detta stalle Ger oss de ljufvaste förhoppningar,

AU, vnnan solen ännu brunnit neder,

Dess sista strålar skimra kring en Kung, Som skänkes oss utaf Johannas kärlek!

PIETRO.

Så ryktet sagt. Högtidligheterna,

Som följa på förmälningen, bli säkert I glans och prakt de första som man sett. Oändligt hufvudbry far CastelFranco,

Att undervisa, rätta, ställa allt,

Och jag blir bvimmelkantig,. när jag tänker På det, som mig åligger. Sankt Stefan Hå bistå mig, att jag min Drottnings bifall porvärfva kunde, Ab, ett ridderslag Kd passande belöning kanske vore För all den möda, som förmälningen Mig förorsakar !Eller, min Francesco! Hvad tycker Ni?

Francesco,

Förstås, såsom Ni sjelf! ' Men om på aaga^ väg Ni kunde vinnaErt ändamål? Om detta ridderslag Blef en belöning för helt andra tjänster? öm det Er lofvades på riddar-ord,

Att inom några dagars lopp diplomet Låg i er ficka ? Nå I hvad säger JVi Derom?

Pietro.

Just ingenting; ty för att tala Min mening ut —så, jag förstår Er ej.

Helt andra tjenster — sade JVi — helt andra« Det ordet låter högst besynnerligt, öm motsats emot bröllopp är begrafning,

Så måste jag väl kanske bli prestaf,

För att de gyllne sporrarna förtjena.

Francesgo,

Man säger du har mod.

PIETRO.

Har mod? Ja vissti

Det kan den illa gå, som derpå tviflar.

An aldrig handske låg inför min fot,

Som ej, upptagen blcf, så vidt utmanarn Min like var i anor afch i börd.

Francescq.

Och du Ur ärelysten, och du finner,

Att detta hof är alltför trångt för dig.Du vill din lycka uti stort försöka.

Du andas tungt i förmaks-atmosfer'n.

Säg! gissar jag ej rätt?

Pietro«

Båd* rätt och orätt. Hur trångt du också kallar detta hof9 Så finns här merändels en park 9 en grotta 9 Och månsken också till ett rendez-vous, Med näktergalar* som om kärlek qvittra, Och andrum nog till en förälskad suck*

Och uti formaks-atmosfer*n jag alltid Har andats temmeligen lätt ^ om ej Jag nyss fått afslag på en hön om kärlek 9 Om kärlek9 evig) som ett ögonblick.

Men hvad det angår9 att i stort försöka Sin lycka. Nå9 låt höra ditt förslag !

Af stora tankar var jag alltid mäktig Och det vill jag bevisa nu i dag*

Hvad är din mening?

Francesco.

Kan jag också lita På din tystlåtenhet 9 ifall du ej Dig finner hågad att vid våra planer 9 De djerfva, dolda 9 vidtutsväfvande*

Ditt Öde fasta?

Pietro.

Bah! tror Don FrancescoAtt jag en sjuttonårig flicka är $

Som jollrar fram sitt hjertas hemligheter För hvem, som låiiar Örat blott d ert i 11.

Du har mitt hedersørd. Det hlef ej brutet , Så vidt jag minnes, än uti min slägt.

Francésco.

Välan, så vet då, att här är å bane En sammansvärjning emot Riddar KarlJ Att hundra klingor riktas mot hans hjerta. Hvad ädlast, tapprast äger Napoli Deri förenat sig* Dtt fattas endast*

Piéwiö.

Visst mycken heder. Öch med lönnmord då Skall jag tillkämpa mig de gyllne sporrar?

Francésco.

Din fattningsgåfva, vanligen så skarp,

Tycks ha i dag dig lemnat åt ditt öde.

Ett mord — o heliga Maria! -— nej!

Om en bandit*bedrift ar här ej frågan.

En liten gäsning ibland pobeln blott,

En half orolighet man ville väcka,

Blott några skri, en folkskock, vapenbrak, Ett flygtigt skrämskott —— sådan är vår mening* Johanna öfverger i rädslan Karl,

Och tar sin hand ifrån sin älsklings hufvud,

Och han blir stenad, eller kanske flyr.

Se der vår plan!

PIETRO.

Aha, ett uppror således!

Jag ;tackar vördsamt för förtroendet,

Men kan, tyvärr! ej ha den äran delta Uti ett .sällskap, högstämdt, såsom ert.

Francesjo.

.Men vid ert löfte kan man dock sig trygga, Att intet yppas af hvad nn Ni hört«

PlETftft.

Mitt hedersord, kanske i otid gifvet,

Mig binder fastare, än någon slaf Vid roddarbänken på galéren smiddes*

Som grailagd livilar här din hemlighet 5 Men nn hvarannan ändtligen vi känna.

Du trodde dig med dina frasers klang l)en goda narr'n, Pietro, kunna dåra«

Du har missräknat dig« Min enfald var Den gången alltför slug för dina finter.

Gack du din bana« Den blir aldrig min« Kanske en gång som fiender vi mötas,

Då vill jag visa styrkan af min sak«

(går och blandat sig i hvimlet af de undet denna scen stor myckenhet samlade Ädlingar, hvaraf fonden är uppfylld.)(»O)

Andra Uppträdet»

FRANCESCO. SALERNO

Salerno.

Väl att jag träffat dig. Nå val, Francesco! • •

Ar mannen vår?

FrANCESCÖ«

Nej! Allting fruktlöst väf. Mot lians chcvalcretka trohets pansar,

En hruten lans, sönk min vältalighet«

Salerno«

Och han vet allt?

Francescö.

Han anar kanske någöt, Men tystnad svor han, och han håller den«

Salerno.

Han är en man förutan bäfvan, utan tadel* Han har soldatens kärlek. Hans person Var utaf högsta vigt för våra planer«

FranCéscö.

En tapper klinga mindre eller mer Betyder föga hland så många tappre«

Salerno«

Har du församlat mina krigare

I stadent staden redan? Hafva CastelFrancos Vasaller, efter aftal, anländt hit?

Ar minan ftirdig, att i luften flyga,

Som Vi beslntit, denna natt ännu?

Francesco*

Ällt re’n är förbtredt* Din krigiir-styrkä, Vid skilj da tullar bommen man för man, Står, utan att man vét det, i Neapel.

För öfrigt liar jag ispanat Ut ett Satt,

Att Er om Drottnitigéns person försäkra,' Som gjorde segern dubbelt lättare.

Ty är vid larmets början hon försvuhnön, tfvem bryr sig då väl om, att dra sitt svärd Blott för den lumpna äran att fö strida,

Och duka under för den starkare *

SalernO.

Och hur skall detta föras ut, Francesco?

Francesco»

I natt, när bullret stilla bortdött har Af hyllnirigå-ropett och den lejda glädjen^ När i sitt riis gatskrikarn somnat in,

Då går Johanna i sin broders grifthvalf,

Att åt sin kärlek tigga der hans skygd.

% t

Tänk nu, om dagens första strålar lyste(ÖS)

Cl* trånga gluggar ner på hennes lik,

Öch iippå hennes throii Salerno . . .

Salerno.

Usling!

Vasall, minns, att din Furste för dig står! Ett inord! ett qvinnomord! Du rasar, gålniiig

Francesco.

Men rasar dock, min Hertig, för ert väl;

Salerno.

För det en nedrighet vill jag ej tacka.

Francesco;

Om Ni kanske en blodig utväg skyr,

Så Drottningen kan ju tillfångatagas.

Hön kommer ensam; Ett förtviflans skri Dar förr dött bort inom de döfva murar-Öch uti skymnitigén utaf en graf En skönhets tårar gl indra obemärkta.

Salerno.

Nej, hos eh spetsbofslist vill jag ej stå Uti förbinjdelsé för kunga-kr onan!

Öm jag i Öppet uppror faller, med initt sviird I handen draget, med initt furstévapen Vidtstrålahde ifrån högburen sköld,

Då faller jag, som mart, som Prins, ined ära j Och säger infor verlden upp den ed,Som jag: ej stulit mig- ifrån , men brutit*

För tilig Johanna bedje nti lugn.

Fra nc esc o.

Ocli Ni bortkastar med förakt det rådet,

Som lägger spiran, kamplöst, i er band. Ni'vill ej trantpa ktingä-stolens trappsteg.

För det man ej bar fejat dem åt Er.

Fn särdeles graiinlagenhét i Sanning!

Salernö.

Francesco! säg, bar jag begärt, ditt råd?

FrancéSco*

Fanske titt nitet för er sak^ min Furste!

Ledt mig för långt Utofver Vordna’ns gräns. Jagg ber om ursäkt, Hertig!

SaLérno fsom statt i ett ögon-blicks eftersinnande.)

Dock, Francesco!

Jag ditt förslag har närmare betänkt.

När krönings-processionen lemnat salen,

Och allt är tomt och öde, liksom nyss,

Då möt mig här! Vi följas åt till grafven.

Francesco.

Er vilja skall bli lydd. Nu endast lugn.

Låt ingen muskel i ert anlet röras,

När Ni er tro åt äfventyrarn ger.Förråd Er ej. Allt lrvilar på Er fattning/ Vai* hall och sansad! Segra med er sjal, Förrän Ni vinner leronan med ér klinga i

SXLernoj

Ha! Hälften äf mitt lif jag villé gé;

För att i Svenskens anleté fa slunga Min riddar~handSké, Soln dét bästa svar'

Uppå Johannas fordran om hans hyllning! Nej, låt vår plan nu genast springa löst! Församla mina krigare; bestorma Palaisets vallar, uppspräng portarna.

Jag hyllar hononi ej! Jajr mördar honom!

Francesco;

Min Frinsi ar détta Väl étt prof Ni ger På lugn och högsint själsnärvaro? fett sådant trots, déi vöre öfverdåd.

Dröj méd er liämrid ännu blott, några tiniinafy Öch purpur’n löna skall ert tålamod«

Var säker, Karl skail inhari kort betala Den blick han gaf Er, då i stoftet krökt

C -

Ni låg, besegrad, vid den stoltes fotter«

En sådan blick af fröjd, af håii, al* häinnd Jag aldrig sett« Den går cj ur mitt minne«

Salerno«

Inför Neapel han förnedrat mig«Och log åt min förnedring1. Död och djefvulf P«t skall den usle gälda med silt blod.

Francisco.

Musikpn hörs5 de komma! Mod, min Furste! Qväf, mäktig, hvar uppsvällande passion, {Släng djna känslor, tysta? j ditt inre,

JLat ingen ögna qeder i din själ.

(de intaga sina plåtset'-)

5 f

Tredje Uppträdet.

Porre. Stor Procession. JOHANNA, KARL. ERKEBISKOPEN. CASTEL-FRANCO. Kavaljerer och Damer. EN

HAROLD,

Johanna (intar thronen)f Neapels Furstar, Ädlingar, Prelater!

Med Er vår kungliga bevågenhet,

Med Gud allsraäktig alla Er vår helsning!

I åtta år jag denna spira fört,

Och, som jag hoppas, henne fört med ära?1 Ej röfvarband stört edra hyddors lugn,

Och ingen ovän härjat edra tegar,

Och fridsäll idoghet med svettig flit Inbergat, jublande, axdigra skördar.

{Så har jag styrt. Och när jag lägger ner Inför den högste Konungen i himlenEn {yang min krona, tryggt jag1 säga kan?

Jag styrt till folkets val, till folkets ära. ,

Men mödosamt är Furstens dyra kall,

Ocli kronan tynger, helst en (jvinnas hjessa,

På hycndct, som breds för herrskarns fot,

Ej hvila nycklarna till paradiset.

Den bana honom mättes är ej blott

En glädtig dans utöfver lifvets rosor.

Bäst känner qvinnans hjerta det, när hon
Står ensam, med sin pligt, på lifyets höjderj
Der blott dess stormar b vina henne kring,
Och hon ser under sig dess stilla fröjder.
Ett stöd hon söker. Emot mannens kraft
Förtröstansfull hon luta vill sitt liufvud,
Med honom dela, leende, sin fröjd,
Och med hans smärta blanda sina tårar.
Re'n länge folket fordrade ett Kung,
Och länge jag i valet af min make
• •
Har stannat, tvekande, bland ädlingar,
Bland Furstar, som om denna ynnest tiiflat,
Och till min fot sitt bjertas öijskan lagt.
Jag haft så mycket stort och skönt att välja,
Att ingen undre, om jag tvekat har.
Nu mitt beslut, det väntade, är fattadt,
Och denna dag mig skänker en gemål.
• •
Neapels Furstar, Ädlingar, Prelater l
Här står min höge Brudgum —Riddar Karl! .
i (sorl.)Mpd honom delar jag i dag min pnfjVuy,
Som jag med liononi delat har min själ.
Den, soni Johannas härlek älskad munde, Johannas vilja nämner mi till Kung.
En Härold (
Högt lefve då vår Drottnings ädle make.
Den furstelige Carlo.
Spridda Röster.
Lefve Han \
ErreBiskopen,
Jag, Johan, ErkcBiskop af Neapel,
Dpn helga Rom'ska Kyrkans Kardinal, Uppdrager härmed, efter öflig plägsed,
På vägnar utaf dessa Nojiili,
o
At Stormarskalken, Fursten af Salcrno,
Att tolka inför Hcjmes Majestät De känslor utaf undersåtlig glädje,

Hvarmed vi den Stormäktigas heslut 0m valet af en make ha förnummit,

(tSaler no dröjer.)

^RREBisivOpisri (med stark tonvigt på orden).

Prins af Salcrno, uppfyll eder pligt*

Svlerno (med flera af brott och yåldsamt bemödande).

• •

Neapels Furstar, Ädlingar, Prelater!

/Ert uppdrag smickrar mig. Jag vet min pligt, Högborna Drottning! Främst bland landets Adtø Jag inför Dig nu deras talan för,

Helt säkert dela alla mina känslor,

Dem knappt i ord jag ni| uttrycka kan,

Med intet den glädje att förlikna, Hvarmed . , . som . . . som . • t

ErANCEsco (går hastigt fram). Min Prins mår ieke väl * (halfhögt till Saler no•)

Skall verlden då bli vittne till din svaghet? Jlescgra dig! Di| kap det om du vill.

(går tillbaka.)

Salbrho»

En flygtig svindel! Glädjen mattar af ven.

(till Drottningen.)

Vi Uro stolte öfver edert val,

En mera värdig kunde det ej träffa $

Oph med förtjusning hyllar Napoli Den make, som Er kunga-thron skall dela,

I långa år han styre, säll, det folk, jSom eder kärlek honom ger till hemgift,

Ilell er förening, konungsliga par!

En borgen blifve den för soklers sällhct ?

Qch Edra dygder lefve i Er ätt!

Karl.

Din vilja, Drottning! dina Stores bifallIla denna dag mig 1;allat till en thron,

Sjelf styre Du. Bland dina undersåter Den förste endgst vill jag räkna mig.

Jag är blott skimret af din egen storhet ,

Min lycka är ({in stolta skapelse.

Den purpur, som din kärlek nu pnig skänker, Antyde endast, att det är mitt blod,

Mitt lif, som jag till tacksamhet är skyldig Att pifra, glad, o Drottning! för ditt väl.

JIakolqen,

Nu är då Svenske Riddarn førlo hyllad Och erkänd Konung af Neapels folk.

Och inför den, som vågar det förneka,

Min cnvigSr,handske ligger tøstad här-

(tystnad.)

Johanna.

Neapels Furstar, Ådlingar, Prelater {

Jag tackar Er. J ha?n bevisat Er Som goda undersåter 5 och min vilja flar nu, som alltid, varit Eder lag,

Också förnyar jag för EJr högtidligt Försäkringen Qin min bevågenhet,

Och skal| i troget minne städse gömma Det nit, den kärlek, som J offrat mig,

Gud vare iped Ef!

(Marschen börjar. Procvssiuwn af tapir. Kari hdöt Prottningen.) „Fjerde Uppträdet.

SALERNO. FRANCESCO, längre bort i fonden PIE T RO och några Hofmi«.

Salerno.

Ha! jag andas ännu.

Det finns ett helvete i hanslans verid,

Som genomlefves redan här på jorden. Hvartenda ord af undergifvenliet,

Som afgrundseld, uppå min tunga brande. Ilvar stafvclse jag våldsamt pressat fram. Och trohets-löftet darrade af hämndlust På läppar, bleha utaf raseri.

Passion, den som dig tyglar, han är Furste, Om och han aldrig burit diadem!

Francesco.

Hetlefradt ar lihval det folh lian styrer,

Och han för upprpr tage sig i aht.

Salbrno,

Jag shullc vilja gett min furstehrona,

För att med stolthet från mig hasta fa Förställningens och listens hala hlädnad,

Och i min ratta shepnad för dern stå.

Hvad vällust, att ge luft åt all den galla, Som, brinnande, uti mitt inre sjödjAlt liämndens furier öfver dem nedkalla,

Och visa Karl jnin trohet — med hans död.

Frapjcesco.

Om trohets-profvet dröjer några timmar,

Det har sin kraft och verkan likaväl.

Salerno.

Och envigs-liandsken låg vid mina fotter,

Som uppå trots han kastades just dit.

Och jag ^— jag fick ej lyfta den ur stoftet, Jag måste svälja, tigande, min harm.

Der än han ligger, Med en enda höjning. Han hade varit min; och för min sak Med svärd och sköld jag ridderligt fatt kämpa, Dock nu tar jag den upp* Nu är du min, Och blott med hlod kan nu du återlösas.

(han fäster handsken vid bältet.)

Francesco.

Men tiden flyger oss ur händerna.

Upproret reser sig vid midnalts-timman.

Dess kläntlning är den väntade signal’n,

Och innan dess , . .

Salerno.

Ja, du har rätt, Franccseo! Först ner i dödens tysta boningar,

Och se’n till dödens yärf. Kom, låt oss skynda I

gå.)Femte Uppträdet.

PlEfRO (kommer från fonden x der ännu några Hofnidv, hvimla om

ffasynncrligt med de förtroenden,

Som mellan tjcnaren och Herren vcxlas Så flitigt nu. Likt ett förälskadt par De liviska, tassla ständigt med h varandra, Han sammansvärjningen lia gått så långt,

Att till vulkanens krater man är kommen. Jim, om mitt hedersord jag icko gett!

Ett löfte är en boja, uti hvilken Man egsnvilligt låter fängsla sig.

Men hvarfrån, glad, man såge sig befriad. En nådig Drottning mig Johanna var.

För allt jag står i skuld hos hennes ynnest, Och nu, tifl tack, med länderna i kors, Jag, tigande, ser kronan undansnillas Från hennes h^fyiid, qc]i etjt uppror stå Med mördardolk yid dörren af palafsej;.

Men från en varning hindrer ej min ed.

Vid Kristi dyra blod, hon måste varnas I Øch fredad t är Pietrqs samvete,(109)

Sjette Uppträdet

(De Kungliga Grafvarna i . Theatem ar

några Ögonblick tom. Två dörrar ät -satta sidor ^

SALERNO. FRÅNCÉSCO (med fackla) och ARAMINTHA intrtida genom den ena dörren.

År AMINTU A i

Här stälict är. Öland dessa dunkla graf var, Med rädda fjät, beklämd, Jokanha går,

Ocli talar, amlcblek, till dunkla skuggor,

Vill blidka, bedjande, sin Broders hamn, Som, vredgäd, ifrån marmor-piedesialcrt Hon tror sig se nedblicka hemsk och mörk. Snart timman slår, då hon sid vandring börjar, tterför farväl. I

(går.)

SalérNö.

t)et är då äfgjordt nu! Oåterkalleligt är steget taget.

Johanna och Saleriio kunna ej

Mer finnas bégge. En ju måste fallä*

Som två fiéndtliga plåneter gå Emot hvarandrä i allt trängre kretsar,

Till dess de slutligt Störta vildt ihop,

Vid åskors dån ©ch fall af sprängda verldai*, Så äfven vi.Fbancescö.

Men ciii är lyckans son.

Du njåste segra. Hulda stjemor blicka Ulöfver dig. Din stråt går fram i ljus.

Salerno*

Men lyckan svek. Så vexlar icke måned) Som hon. Än ingen $ såsom hon, bedrog. Ilon stödjer ju siii fot på hjul, som rullar, Och kring sitt anlet bär hön bindelen«

Francésco.

Välan! om du ej mer den Gudom hyllar, Som fordom rikligt skänkté dig sin gunst, Betänk rättvisan af den sak dn ägct*,

Betänk din heder och Neapels Väl!

Salerno.

Johanna är dock min lagkröntä Drottning. Med böjda knän jag svurit henne tro.

I pant står nu mitt fursté-ord, min ära* Blott med förnedring löser jag dem in*

Det tycks mig, såsom vek min göda genius

r

Ifrån mig, gråtande, uti clen stund.

Då mot min Drottning, mot den förr jag älskat, Jag drar, i blodigt raseri, mitt svärd.

Francesco.

Ni sviglar, Prins!(111)

Salerno.

Den starke far ej svigta. Beslutet taget är, och handlingen Skall följa strax 5 han är beslutets slaf.

FrANCESCO*

Ej verket, satt i gång, kan åter stannas.

Ni måste framåt. Atervag ej ges. j

Där fjnns ej räddning. Här finns endast seger.

Död endast Väntar den besegrade.

Ni måste störta $ Hertig! eller störtas.'

Dock, finnes blott Johanna i ert våld,

Har Ni af ödet vunnit er en krona,

Öch segrande Ni tttur spelet går.

Salerno.

Lågsinnade, tror du Salerno mäktig,

Att en försvarslös qvinna röfva bort!

För att till eftertanka henne kalla,

Ej för att henne stjäla $ kom jag hit.

Francescö.

Ni yrar, Prins! Ni skjuter bort den lycka, Som slumpen skyndar till att bjuda Er.

Salerno.

Jag skall försöka allt. Ja i till att tigga Jag vill nedlåta mig vid hennes fot.

Blott hon mig lofvar vid sin Kunga-ara,Att ej åt Carlo ge sin stolta kand*

Jag i sin början släcker upprors-lågan $ Och i sin skida hvile svärdet lugnt.

Ar allt forgäfvcs —^ se! då har jag renat Mitt samvete! Klar är min riddarsköld* Hon sjelf har störtat sig iiti forderfvet* Sjelf skylle hoii sig for sitt öfverdåd.

FrANCESCO*

Tror Ni på qvinnans löften, ädle Furste? Som vårens vindar blåsa dessa bort*

För hennes själ 4 der evig oro herTskafy Xr allt en leksak 4 sjclfva eden Ock4

Salernö.

Johanna känner jag. Vid hennes löfte Jag hvilar trygg, söm kämpen Inot sitt svätd*

FrAncesco.

Men fruktan tvingar ifrån bleka läppar Ilätt månget ord, som tanken ångrar sö*W Och ofta bröts i glädjens rosendagar Ett löfte, gifvet uti nödens stund«

Salerno*

Blott usla tiggar-själar kunna svika*

Hen kungligt sinnade, hon sviker ej*

FranCescö*(ilä)

Erancéscö»

Déft gyllne krona , som Ni re’n kan gripa , Ni kastar bort , lik ett sjelfsvåldigt barn l£n präktig leksak, som ej mer vill roa»

I folktron Dröttniftgen är störtad re’n* t folkets sinhén för bott ittgétt spira , Slafvmnän äf ett dåraktig phssioh.

Välan, étt återstår! att inför Verldett Afsätta hettné från Neapels thrott.

Ocb nti Ni tvekar» fattas hiod, Salernp? Svek Er för första gång ert Ljeltemöd?

§ALEfeNÖ*

Salernb aldrig fruktat bar, fVancésco! t)cb kan min bön ej röra henttes själ, Välan! gif tecknet då, då vill jag häfnnaS öcb ofver hénnés liufvud hettnes blod Då fäller åter! dag är fri från skulden» dag mittå händer tvår •. >’

Brasjcescö»

Da, riglarnä i fjerrän skjutas undan, Högtidligt dåttattdé i tystnaden,

Hön kommer! Nu bländ grafvarnä tillbaka. N11, natt, ditt fterrskarVälde återtåg! •-..»

(han slår facklan mot en gräf.)(in)

Sjunde Uppträdet-.

Johanna, salehno, francbsco

(som dragd] sig undan i dunklet).

Johanna.

Förlåten,. Fäder! önt jag stör er hvila,

Öm i er tysta graf jag: stiger ner.

Här sofven J i edra murkna harnesk,

t

Med liändren knäppta, som till stilla bom UtÖIVer Eder stormar, våldsam, tiden,

Ock ögonblicket faktar sin bedritt»

J sofven lugnt. Er söfver vindens susning,' Som sjunger bär uppå en segersång«

Här är då målet , mensklighetens milsten. Utåt den utsigt, som bär öppnar sig,

Har ingen skådat än, bar ingen kunnat Förmätet sända ut sin likna blick.

En evig slöja bvilar tung deröfver«

Annu dess förlåt* aldrig rullat opp«

Här stannar, bäpnande, bvar mensklig vistet-Här slår den slugaste beräkning fel,

Här finner menniskan sitt intet — intet!

Ar det då intet allt bvad menniskan Med svettig möda bygger opp i lifvet?

44 • • '

Ar bon, när slumpen bennes vagga ställt I jordens grus, ett rof åt döden endast,

Öcb blott ett flygtigt skuggspel bennes lif?Nej! Menniskan formår att välta stetteU Från grafvens dörrar, öch odödlig: hon Kan vandra neder i de dödas rike»

Hon ilar genom lifvet, som en blixt , Försvinnande, men desto mera mäktig»

Välj Store! finnes blott en handfull stoft Af Eder kär* i tysta hvilostäderj Men genom seklerna ert rykte går,

Och er bedrift i minnets bjerta lefver* j kämpahogäj dyra vålnader!

Här sjunker jag 1 bön vid edra graf var, öch tigger for min kärlek edert skydd»

Ert bjerta en gång klappat högt och festligt,

, Ert öga strålat milda känslors fröjd.

O, mäten icke då med grafvens isköld Min varma lidelse, min känslas eld!

(kött fr dnig år titt Sigismund# Sarkofag, det hatiS bild ståt huggeti i kroppsstorlek.)

ö Sigismund, förevigade Broder!

H vårföre blickar dn så mörk och hemsk?

Så såg dn ej i lifvets rosendagar Eppå den Systern., som dn älskade»

Hvem skiljde oss, hvem ställde sig fiendtlig Emellan dig och mig, min ädle Bror?

Ej var det jag, som grep din gyllne spira$ Het dunkla Ödet skänkte den åt mig» AchFofta, ofta här med^heta^tårarJoh ann å ångrat, att ej ined förakt Hon under föitren trampat purpurmantelri; tJr sina lockar tufiga krönan ryckt;

Var då försonad; Här din Syster böjer Knä inför dig 9 bredvid din minnesvård.

O, blif mini goda gfcniiis I Ur molnen Sträck Ut diii hand 9 välsignande 9 när jag 4 Vid tempelsångérs ljud och klockors ringning; Nedsjunker inför altaret 9 soift Brud;

O 9 låt då solens fullå strålar falla

Igenoift dunkla fönster tied på oss 9

Och säg deri ditt bifall« Sväfva 9 Eögél!

Utöfver oss på lätta vingars par9

Och sjiing oss 9 klingande 9 en festlig brudsång;

^ALerNo (framträdande).

En dödssång mera anstår grafvens Son;

itöHANNÅ»

SalernO9 ha! Hvad vill väl detta säga?

här Står jag hu i dina föders graf;

Och talaT deras stämma 9 talar folkets»

Johanna«

Men méd hvad rätt steg undersåten hefy Att lömskt sig bär uppå sin Drottning trang*)(W)

Salei\no.

I dessa grafvens tysta boningar Är jngen Drottning, ingen undersåte, fl ti ett benhus, rest åt storheten,

Vi begge stå, IJos sjuiggqr finns ej rang, Jlär talar blott Salerno iped Johanna,

Johanna,

JMen om Johanna ieke lyssna vill VjU ejfrt djerfva tal?

Salerno.

Dn måste, Drottning!

Johanna,

Vill niig tvinga?

Salerno.

För Er egen shull,

Jlär skgll, om någonsin, ert sinne vända Förskräckt från branten af en vild passion, pii far ej mer, såsom Ni börjat, ända,

Jjppå Neapel tänk, och på ey tbron,

Johanna»

Jag tar ej råj af Prinsen af Salerno,

Och har dem aldrig utaf ($r begärt»

Vank på er sjclf ocb på er ställning, Furste! Väg hättre ord, när infor mig Ni sfåftSaMvRNO«

Jag skulle önska, att jag: kunde röra Din sjal med skaldens känsloljufva språk,

Ty till förståndet talar jag förgäfves,

1 (pinnans sinne är kan Eremit.

Johanna,

Var mera lugn ock sansad sjelf, min Furste! Sjelf bättre eder känslas utbrott styr.

Sai<erno.

Uppå ett kårstrå hänger svärdet fästadt Utöfver stolta, krönta hufvudet,

HörJ dofva åskor re’n på afstand mullra. Ock digra stormmoln draga sig ikop. Känn, re’n Palatset uti grnnden skakas! Vcsuvius dånar. Snart kan sprutar eld,

Johanna.

j £fi talar gåtor.

&U,ehno,

O, dw täcke Himlen,

Om det en gåta evigt blir för dig!

Och på dig ajelf beror det, Askeledarn pu äger sjelf uti din veka hand,

En vink utaf dig, ock du skingrar molnen, Afsäg dig Karl. Svär vid ditt furste-ord, AU aldrig honom böja opp på thronen.Johanna.

Jag? sagt mitt furs te-ord. Det ändras ej.

Saiærno,

Betänk, betänk dig denda stund, Johanna!

En verid beror af detta ögonblick.

Var Drottning! Vet din lidelse beherrska. Tänk på ditt folk. Bed till din Gud om kraft* De lyssna till ditt svar, de höga skuggor.

O, var dem värd, var ditt Neapel värd!

Böj knä oeh bed. Se jag vil! med dig bedja Af all min själ, som broder, innerligt.

Tigg ljus från höjden. Ingen bön stod ännu Och ohörd klappade på himlens port.

Johanna.

Acli, himlen sjelf är ju den högsta kärlek! Fordommer ej en jordisk kärlek då.

SAVERNOe

Men han fordommer Drottningen, som gifver, I starrblind lidelse, sin hand åt den,

Som ej är värd, att knyta hennes skoband,

(han rycker locket af en kista.)

Se hit! Den man, hvars murkna storhet ryms Nu inom dessa korta^ svarta bräder,

.» i , . « , * . . * t

Han styrde fordom, mäktig, Napoli.

Han timrade ert väldes stolta byggnad.

Han vann Nationer med sitt segersvärd*Nu är hans öga blindt, som slumpens tar^ngj Och røasl^r yngla , ^ han skapade Pe djerfva planer, tankens stolta ömar,

Och hjertat fryser \ hans kalla byöst,

Så finns ntaf den strålande Johanna Snart intet tjvar, snart blott en Ipinjfall stoft» Vill du att då de följa 4% dit n^er, Förbannelsen pcb hatet af dit| folk?

Pin retande gestalt kan ©j försona I någqt öga då hvad pndt du gjort $

Ty döden härjar allt. Behagens guddnnt Afskräcker ej 4en gråe, typtsige,

Johanna,

Jag fettat mitt beslut. Af eder djerfhet Det ändras ej, af edert vilda tal.

Er häftighet för Er för långt, min Furste^ Vet icke gransen for det skickliga.

Ni stjäl er hemligt, sojtn en tjuf om, natten,

I edra Kungars tysta grafvar npr,

Och v|gar tala så till deras ättling,.

Som segerherren tiJU en kr©ssad slaf.

Så pliy det ej. Farväl, farväl, mift Hertig!

Sale^o, (fattar hetqne vålfoawb i handen.)

Nej, Drottning, nej! Ni måste stanna $vadJohanna.

Ha, våld mot min person! hvad vill det säga?

f v • •

Ar detta ridderligt? Ar det en Prins,

£opi så maphaftigt kämpar piej en <|vippg?

$ALERNO,

Jlär är galanteri ej på sin plats,

För usel höflighet man icke offre Det dyra ögonblicket lättsint opp,

Neapels väl, er egen kungakrona,

Allt stpr på spel, Ni måste veta allt,

Välan, så vet, att upprors*fackIan tändes Af mig? af mig i detta ögonblick!

Vet, mina skaror äro re’n beredda Att storma oder borg och picd sitt blod Tillkämpa mig ert väldes gyllne krona. Nedstöta främlingen, som tjusat Er,

Och med hans död hans öfverdåd försona!

Johanna,

Ha, det ej anat mig! Men furstcligt Ar detta handladt, att förrädiskt smyga Sig på sitt rof, som icke vet forsåt.

Pock, Hertig! än är icke allt förloradt,

An klappa hjertan för Johanna varmt,

•..

An finnas klingor, vigda åt det rätta,

Och hamnar en i tysta molnen bor,SaEERNO*

Ao allt kan förckoramas, dyra Drottning!

Säg blott, att do dig afsvär Riddar Karl, -Säg blott ett ord derom, en haLfrjvUfd Hvisbning, Och galide det också Salernos lif,

Jag skall dig skydda, jag skall upprorslågan Uti dess ursprung cjväfva, skäll mig sjelf, Såsom dess upphofsman, åt bojan lemna.

Mot egna skaror vänder jag mitt svärd,

Men löftet blott, det enda, enda löftet!

Jqhanna,

JYi fordrar mycket. Jag kan det ej ge,

Ej ur mitt bröst min lefnads sällhet slita,

t

Salerno,

Aeb, gif mig det, gif af barmhertighet! Liksom jag tiggde om mitt lif, så tigger Jag löftets ord ifrån din milda läpp.

Eör denna stunden skall du en gång svara För Gud, för Dotnaren i himmelen,

Tänk uppå faran utaf borgarkriget.

På brödrakampeus hemska ryslighet.

Ett ord — af nåd —- Säg ut JNeapels öde, Det hvilar på din läpp.

Johanna (i yttersta strid).

O Karl, o Karl!

(klockan slår Tolf. Dån af stormklockor och tvumwny)SaxeHPJQ (på

Ha, hör du upproret har löst sig brutit,

Och floden vältar fram med ryslig fart !

Blott jag» blott jag förmår ännu den hämma« Ett ord blott» och» vid Gud! han hämmas shall« En vinh af mig, och klockors klämtning tystnar, Qch upprorslarmet i sin födsel dör,

Johanna,

Gud shydde rättvisan! V» råkas, Furste!

Och ve er då, om Ni ej segra vet!

(går.)

Salehno,

Ha! död och afgrund! Tärningen är hastad! Min lycka blott, som Drottning, hyllar jag. Dur krökte jag mig, som en mask, i stoftet! O» med min bön jag sjelfva tigern rört!

Blott hon stod kall och stel och obeveklig, Och af en känsla häfdes ej dess barm«

Välan? förblindade! Nu stige hämden Med afgrundsrfaoklan ur Tenaren opp,

Nu hlifve Napoli en stad af lågor,

Förödelsen der vandre ryslig fram.

Nu skränen, dödens barn! Förtviflan skränen 1 hennes barm, som Eder offrat har At sin passion, åt qvinnans blinda tycke.

Nu framåt, framåt, uti raseri!Pj tempel-tröskeln skanke skydd9 ej barnet Map sköne , (jvidapfje yid moderns barm! Blod teek ne yägep, der Splerno framgår, Forstöfelse och häm4 nEW® lösep ärr

FäANCESCQ (i k«» jfår.j

]\n stå mig hi 9 Frøpcpspos gamla ! Mitt spel är högt • dag tpåste våga allt! Till fursterthronon eller grafvpn går det, Fmellan dem finns ingen medelväg,

($&•)

(por häng et

in

FEMTE AKTEN,

(Gala i Neapel» ena »idan

Palatset, Vildt skri, klämtning ooh tfumty]

Första Uppträdet,

JS^hERNQ, Rlrigsfolk. Sedan KARL.

^AlERNQ (och Krigsfolk, j vilja vika.)

|Stå'n uslingar! Salerno anför Eder!

Med mig är segpr, utan m»g är dö<J!Dvartbän J se'n min bvita bjelmtoffs svaja, Dit trangen Er; der finnes fienden»

Den utaf Er, som först på slottets murar Står, segrande ocb bog, med mitt baner,

Den skänker jag i dag ett Dertigdöme,

Om ock ban vore blott en Lazaron* tJpp, att fortjene det*

Kar! (instörtar

JoliatmäS Stridsman ! framåt i Guds nämn! Nyttjen edra svärd! (strid.)

SUernö.

Ditåt; öm du det tors, förmätne yngling!

Där väntar hämnarfen ditt öfverdåd*

Kan du én qvinnä fattinä; kåfi dit kysSa Bort röSörhä ifraii désö fulla läpp,

Så fämna krigarns bnid, den blanka klingan, Så byt med dodén tttt en bröd<Jr-kyss!

Kam,»

Jag skyr dig ej med allt ditt skryt, Salerno! Försonå dig med Gttd, ty det behöfe!

(hugger vildt in på $ aler no» Striden drar sig hort utom Theatern.) 'Andra Uppträdet

PIETRO. FRANCESCO. Kstesmib

PiETÄÖ (förföljattdé Fränie&U Un mängd Upprorisk}

Ned med förrädarné! ÖsS följe' séjférn!

Död åt Salerno tLefvé Drottningen!

Franoésco«

Död åt Johanna! Lycka åt Salerno! Förbannelse åt främlingen!

PlEfRÖ«

Så fai1

Till helvetet 5 trefaldt fördömda Niding!

(hattnedstöter Franc esc o.)

Så gange hvar och en* Som vågar, djetf,

öra

Sin Ofverhet, sin krönta Drottning trotsa« Med hlod han gällde brottets ryslighet«

Nu framåt, att de spridda hopar krossa«

För Gnd, för Ofverhetens Majestät!

• (gar Med sina Urigaréj

pRAftCfisctf (något iaiigré . släpat sig

Jag kan ej Stämma hloden, som förrinnér. Mig andan flyr. Jag qväfs — inbillning bløtt! Så lömskt stjäl icke döden bort sitt offer. Jag andas fritt, blott ej förskräckelsen...An är dét långt emellan mig: ocli grafven«

Jag att försona , jag att ångra har.

Min stund ej kommen är. I sina synder Ej Gud den brottslige ur veriden tar.

Han är langmodig, saga ju de lärda.

Men hjertat fryser i mitt kalla bröst.

Om det dock skulle vara döden — döden?

Öcb öfvergifven ,ensam ,utan hjelp,

Jag ligger, jemrande , på qvalens pinbänk.

I fall du gifs, förbarma dig, Försyn f (medyttersta ansträngning af hr af ter.) *.

Hjelp! Ar bvart Öra döft för mina suckar? Hjelp, hjelp , för Kristi blod!

ErkeBisköpen (på attdnen sitt palats

Hvem klagar der?

Francesco.

En döende ^ som ej vill skiljas hädan Förutan bigt och syndförlåtelse.

ErkeBiskopen.

Jag kommer. Vare Gud dig, arme, nådig!

(nedgårfrån balkongen.)

FrANCESCO.

Jag tror, jag hoppas ett förbarmande.

Förtvillan, rör mig icke med din iskand!Tredje Uppträdet. Francesco. £rkébiskopeN<

Ärkebiskopen;

FrårtCesco! ilvad! Ditt öde träffat dig! Bil föll i strid émöt din krönta Drottning»

Francesgö* *

Sm klingan följer fastet följde jag j 1 döden trögen, Fursten af Salemo*

Hans skulden är» Han stare ock derfor»

ÄRREÖlSfeOPfetf*

öek vét du$ blinde! bvem du ville störta Hvem du sett tit till dina planers rof? Johanna 9 Drottningén $ hön at ditt Syster i

FrANCÉSCÖ»

Ött ytär, Brest t

ErKeBiSKÖPÉS;

Hét Var ej blott én slump) En flygtig tjvinnonyek utaf Naturen,

Söé gaf dig likheteri med Sigismund»

Han vaf din Broder $ öch en brottslig kärlek Du hat att täcka för din varelse*

Hifi mor var löfvad krdnan, om hon lodde En hröst-arfvinge j men din fader svek

DetDet löfte, som en gång1 i såligt rus

Dan skänkte, darrande, sitt hjertäs Drottning.

Den stolta Hertiginnan af Azil

Dig lifvet gaf} och moderns första helsning

Till sonen Var en grym förbannelse.

Med den ännu på bleka iäppar dog hon.

Nu är den fylld* Din møders själ har lugn.

Tääncesco.

Ar det en dröm , som gäckar mina sinnen? Står vid min sida någön spökgestalt,

Och hånler mot mig in i sjelfva döden?

ErkeBiskopén.

Men hvad i födseln ödet bröt mot dig “ Johanna åter ville mildt försona.

När hennes undergång du trotsigt svor.

Hon ämnade åt dig en furste-krona.

»

Francesco.

Jag störtade inin äras byggnad ner,

• När jag till den mig trodde lägga grunden." Så hrottet alltid är sjelfmördare,

Och sveket slinter på sin egen snara.

(med tilltagande oro.)

Bed^ Pater, bed! Vid alla helgon, bed !

Jag tror jag känner kylan utaf dödéhl Lys samvétsqvalen ur mitt tärda bröst,*

9Lys syndens skuld ifrån mitt tyngda Uufvtid. Bed, Pater, bed!

ErkeBisropén.

Du alltforbarmande!

Tag ej din band från syndaren, som ångfarj Vand ej ditt öga från, dett brottslige.

Se uti nåd hans bättrings stilla tårar,

Ocb lugnet åt hans sista stunder ge!

Francésco.

Lugtt, säger du. Ach, nej! bär stormar, stormar! En afgrund flammar uti detta bröst.

För mig finns icke nåd, ej bättring.

Det är för sent. Mig väntar grafven blott!

ErkeBiskopen.

Försona dig med Gud. För bvad du brutit Tigg tillgift utur skyn. Guds nåd är stor.

Francesco.

Ser du de slagna, som omkring mig sofva* Hör du ur fjerran dofva jemmer-rop,

Hur blodet forssar gatorna utefter,

Och tror du än, att Gud förlåta katt? Salerno var blott i min band ett verktyg.'

Se bit! Se, jag är deras mördare!

Om straff ju ropar deras blod till himlen, Ocb deras lif skall kräfvas ur min band.De kalla på mig:, mina bleka offer«

{med alltmera aftynande stämma.)

Jag: kommer! Högt bland stjernor sitter Gud. I mina synders svarta bok han bläddrar.

Hans. öga hvilar strängt på hvarje rad.

Se icke bit, du Domare i himlen!

Vänd bort, vänd bort ditt anlete fran mig! Tro att jag aldrig varit till. Jag drömde Min lefnad. Sanning endast är min död.

God natt! Stå ej i ljuset for mig, Pater!

Hu, det blir mörkt! Mitt öga släcks! Godnatt!

(dör.)

ErkeBiskopen.

0 hämnare deroppe! Du, som thronar Utöfver verldarna, hvarS spira sträcks Så vidt som drömmar ana, tanke flyger,

Med himlens stjernor till ditt diadem,

Med blåa azurn till din furstemantel,

Och thronen rotfast i en evighet,

Förunderliga äro dina vägar!

Hår ligger han, som med sin viljas jern Sig trodde mäktig nog, att göra hemgång

1 kunga-huset, och att rifva ner

Hvad seklers mödosamma sträfVan byggde»

Men muren störtade på honom sjelf,

Och för sin egen plan han dukat under.

Må Europa blicka hit och se,Hvad lön, som väntar på förräderiet Med brottets vapen ej triumfen går,

Med brutna eder vann man ingen seger. Och väpnar trolösheten styrkans arm,

Så är dock Herren mäktig i de svaga.

Fjerde Uppträdet.

ÄRKEBISKOPEN. SALERNÖ

blodig).

Salerno.

Allt är förloradt! Helfvetet är löst!

Mig unnar ödet ej en gång. att falla.

Hen snåla döden ockrar med mitt lif.

An finns en utväg! Ha, hvem der!

ErkeBiskopes^

Salerno!

Het blef då slutet på det stolta hopp

mm

Neapel hyste om sin förste Ädlings Att, stämplad med förrädarns hela skymf, Han smyger, skuggrädd, kring på dunkla gator, Her nyss hans namn som upprors-losen ljöd >

Her nu hvar klinga ämnar honom döden.

> - : -

Salerno.

t ...

Er ömkan, Kardinal! jag ej begärts

Jag klagar ej. Jag bär, Som ,martj initt öde#

Ifrån mig lyckan vändt sitt anlete.I Annat fall kanske i andra ordlag:

Jag Kardinal'n infor mig tala hört. Munkkåpan sväfvar gerna efter vinden,

1 fall man far en gammal sägen tro.

ErkeBiskopen.

ISalerno! jag har älskat dig, som Fader,

Uti ditt inre grodde mycket godt,

Och stort och ädelt. Du blef icke skapad, Att dö förrädar'ns djjd på en schavott.

Jag sörjer dig, såsom en fallen Engel,

Och du mig hånar, Jag förlåter dig! .

Salerno,

Har du Francesco sett? Frisaga honom Jag vill utur min tjenst. Hed Drottningen Förlåta honom. Han var mig ju trogen.

Och trogen henne skall han också bli.

ErkeBiskopen.

Ja, han var trogen, trogen iri i döden!

Men frisagd är han af en högre makt Ifrån hvar furstetjenst ännu på jorde"

JHär ligger han!

Saxerno.

* ^ » •

Ha, detta återstod!

Du föll for migi!f ;

(efter en stunds besinnande.)

‘> Dock, dto skall blifva hämnad!(134 y

ErkeBiskopen.

Tyst! jag kör rasslet utaf dragna svärd) Och sporrar klinga emot gatans stenar.

De komma! Fly! Jag hatar trolöshet9 Men jag vill ej se dig utaf dem mördas. Fly! Lemna nu för evigt Napoli i Här finns dock en, som deltar i ditt öde.

Saleuno.

JT '

Jag gar 5 men, ErkeBiskop, innan kort Jag hoppas Napoli med skräck skall veta, Att jag ännu inom dess murar dväljs.

(a«r.)

Femte Uppträdet.

ERKEBISKOPEN. KARL Kris«»)-

ErkeBiskopen.

Hell dig, min Son! som stridde för det rätt») Och vunnit seger med ditt hjeltemod.

Så följe städse lyckan dig i spåren *

Som hon i dag med dina fanor gick.

Karl.

En rättvis Gud oss styrka gaf ur höjden,

Att kämpa för den förorättade.

Vår segers ära tillhör honom endast/

Vi voro verktyg i hans starkhets hand«ErkeBiskoren.

Emellertid på släckta upprors-bränder,

Bland jubel-ropen af ett fralsadt folk,

Du nu med bragdens rätt går opp till thronen« En segervinning är din hyllningsdag.

I hopens ögon har du nu förvärfvat Din kungakrona med ditt goda svärd.

Och för maktlystna Nobili du visat,

Att spiran hålles af en senfull arm«

Karl.

Men blod har fugtat trapporna till thronen, Och faderlösas tårar falla der.

För min skull stodo bröder emot bröder Med otämjdt raseri, med svärd mot svärd* Fastan »kring mig hvirila glädje-ropen,

I tysthet mången suck förbannat mig.

ErkbBiskopgn

Ifrån din själ förjaga dessa tankar!

I trygghet Rättvisan sin bana går,

Och räknar ,ej hur många den förtrampar.

Hon skördat dessa offer, icke du.

När uppå spel står Kungarikens välfärd,1

Säg, hvad betyder då ett mennskolif ?

> . *

Ett sandkorn, halkande ur tidens timglas,

En suck mer eller mindre ur ett bröst.

Gå *,lyckosam och st*rk, Neapels Konung!Den väg guddomlig vishet dig beredt,

Steg du med strid och bardalek på tbroneq , Styr der med friden och välsignelsen.

in i palatset.)

Karl (till Krigarne). Bortforen liken. Må JVeapel glömma,

{Ivad det bar mistat, hvad det lidit har.

(går.)

Sjette Uppträdet,

(Samma Hum, som i Andra de forstø Uppträdena» Ett lirusifix ena sidan af avantscenen.)

CASTEI*FftANCCK Sedan SAKERJVO,

C ASTEL Franco (med ett Pietro, tappre narr! uti din enfald Du till förtrogna valde rätt person.

Igenom detta bref jag underrättas,

Att möt Johannas thron, i svekets natt,

Man stämplar högförrädiskt lömska anslag , Att allting moget till ett uppror är.

Han ber mig yppa saken for Johanna.

Så yppar jag den!

(sonderrifver brefuet.)

JLigg der, usla lapp ,Som, i en annan faand, tillintetgjort osa,

Øcfa dröm, hur vigtig du faar kunnat fali\

(IiQn går till pinstret och lyssnar•) f

Jag faör på alstånd endast stridens buller,

Som drar sig gata opp øcfa gata ner,

Med skri och rop, och vapenklang och jämmer, Ett brokigt kaos utaf skiljda ljud. *

O tvifvel, mera tungt än verkligheten!

Om faan må döda, sinnrikt plågar du*

Med bötdelsglädje dot förtärda hjertat, *

Och faycklar faopp, blott for att se’n bedra! Var lugn, Furstinna utaf CastelFranco!

Gå, djerf, den faana, som du nu beträdt.

Pen sväfvar mellan afgrunden och himlen,. Ocfa oberäkneligt är djup, är höjd, r

Blott den, som vandrar ntan till att syindla, Jifår en gång, segrande, till banans mål.

(En blinddörr rycks °PP> °eh insvept i sin mantel in> Störtar Saler no.)

Salerno.

Ha, det faar lyckats! Gången var ej spärrad, Som underjordisk slingrade sig fram In i det innersta utaf palatset.

Jag står på skådeplatsen för min faämd!

i

CastelFranco.

Ha! favem är det? *Salerno.

God natt, god natt, Prinsessa! Vår timma* slagit re*n. Det är förbi! '

Castel Franco.

Hvem är dn, olycks-siare ? Profetiskt Du talar väl $men talar du ock sannt?

Salerno (slär manteln). Månn’ mera du, för att mig tro, behöfver? Se bit, och rys! Här skådar du nu allt, Som af Salernos makt bar blifvit öfver,

Uti bans egen, sårade gestalt.

Hvem, som för mig sin klinga ädelt dragit, Har för sin trohet pliktat med sitt blod.

Den, som mitt namn har till sin lösen tagit, Ser på schavotten lönen för sitt mod,

Castel Franco.

Hvad säger du? Allt är förloradt! Döden Blott återstår oss då ?

Salerno.

Ni än kan fly.

Långt härifrån, när dagen börjar gry,

Mot Eder rodna lyckligare öden.

Grip ögonblicket^i dess snabba fart, Bortskynda fort, meV ännu striden larmar, Vänd ryggen åt er fiende, och snartNi höjs på jublande vasallers armar,

Som älska Er, som svurit trohetsed Åt Er, som deras borna herrskarinna«

Då kan Ni ännu media er till fred,

Och hämna Er en dan er Furstinna.

CaSTElFrANCQ.

Bfen man skall hindra mig« Man skådat hatf Min fana flyga ibland edra skaror,.

Sett mina kämpar dela edra faror;

Förrän jag qyarhålls, stannar sjelf jag qvar.

Salerno.

••

An vet man intet; man kan endast ana. Befall er häst! Fly bort till edra slott!

Er furste-rang skall Eder vägen bana,

Och hermlins-manteln skyler edert brott.

Castel Franco.

Men, ädle Prins! är ej Ni sjelf besluten,

Att undfly edert öde?

Salerno.

Jag blir qvar.

Mitt, öde vill jag stalla sjelf till svar,'

Och trotsa det i sjelfva döds-miouten*

För mig är lifvet ingen lefnad än;

Jag är en vålnad blott af hvad jag varit,

Som kring sin lyckas spillror går igen,

Och drömmer sig i tiderna, som farit.(140 >

CastelFranco. '

H varför förtvifla? Än kan allt bli goclt.

Yi vunnit allt, om tid vi vinna blotta

Salerno f

Jag- bar förlorat allt! Det finns ej stjerna

Uti min synkrets, som ej bar gått ner.

Hväd nu de yreda makter med mig ärna?

I deras vag jag blindvis mig beger.

Jag mina vänner sett kring mig förblöda

* Jag sänkas sett mitt furstliga baner»

Acb, bos de lefvande bar. jag ej mer?

• •

An att bli bämnarn för de döda!

CastelFranco.

Hvad mcqar Ni?

Salerno.

Jag Carlo mörda vill. Castel Franco.*- .

Hör väl lönnmördarns kall en Furste till?

Salerno.

För bäns skull dogo mina trogna vänner. Känn dolken i min band j den bränner, bränner!

Castel Franco.

Men bur yill Ni då föra ut er bämd?

I slott, bland vakt?Salerno.

Min plan är ren bestämd. 1 detta lönnrum vill jag- mig fördölja.

Här skäll sig hatet, skall sig hämnden dölja,

I svekets mantel, till dess timman slår

*

Och dödens tysta genius härilr går.

Nä fort! En'diamant uti er krona Är hvarjé flyende sekund er värd.

Re'n stridstrumpetens segerns glädje tona.

Fly strax! Matt stänga kan er färd!

• é

Änriu dett väg, Som åt Campagnatt leder,

é*

Ar fri. Den Stängas kan af ett förbud*

CästélFrANCö*

Jäg lyder edert råd. Jag tackar Eder! Farväl, min Prins! Med Eder vare Gud!

(går.)

Sjunde Uppträdet.

Salermo*.

»Med Eder vare Gud!» Så jn Kon sade. Tar det eri Kädelse? Ja! ‘Fanns en Gud, Som mörkrets tankar i sin himmel hade, Och blek" förtviflan till sitt sändebud,

DL är det säimt! Står någön Engel stilla Bredvid sjelfmötdarn i hans /Sistå stund,Försonande med lifvets qval och Villa ,

Och kysser plågans suckar från hans mand, Då är del sannl! Ach, nli detta hjerta Bor ej det lugn9 som hyiskar om en Gud, Uti min harm ett helfvete af smärta — Förlorad ära och förlorad brud!

Men någon kommer. Hal det är Johanna, I fulla glansen af en skön gestalt.

Med fröjd i blicken , glädjen på sin panna* Hon ret då något, men hon Tet ej allt.

(ingår bakom lönndörren.)

o

Åttonde Uppträdet.

JOHANNA. BALZAR. SALERNO.

Johanna.

Och han har segrat?

Balzar.

Mäfctig, som en heros, BrÖt Carlo ibland upprorsmännen in. Förödande, liksom en blixt, hans klinga I deras sammanträngda skaror flög.

En lycklig slump blott räddade Salerno.

På lif och död han föcktade med Karl.

Ke'n flöt det blod ur flera pantsarts fogorj Och, under huggen Fursten syigtade*Då stridens hvimmel trängde sig emollan Och skiljde åt de båda kämparne.

Johanna.

Och Karl är oskadd?

Balzar»

När från skådeplatsen För stridens fasor nyss jag skyndade ,

Hans hjelmtoffs hög för vinden jag såg svaja, Och fackelskenet i hans klingas stål,

Den blodbestänkta, blodigt återspeglas.

Nu tågar han kring staden i triumf $

Och snart uppför palatsets marmortrappor Han flyger hit med längtans lätta fjät.

Johanna.

Tack för ert budskap, Balzar! Ni har visat Er trogen mot er Drottning och ert land.

Var viss, att edra tjenster ej förgätasj Var öfvcrtygad städse om min nåd.

{Balzar går.)

Mitt hopp är fyldt! Min himmel dagas åter! De fly de moln, som henne töcknade.

För smärtans tår förtjusningens jag gråter,

Och kronan, som jag Carlo ville ge,

Jag mottar, blodigt frälsad, ur hans händer. Tyst! är det steg jag hör? Acli, det är han, Sqih, lagerkrönt, ur fejden återvänder!Docis, nej, en villa var det, den forsvanit!

Hvi tröttnar du ej, att i striden jaga Förfärlig: fram, med Otämjdt raseri,

Och hora döende sin jémmer klaga,

Och lyssna till förtviflans jemmerskri?

En fåfäng ära blifver all din vinning.

En blodig lycka gläder icke dig;

Kom hellre hit, du dyre! Kring din tintiing Den skönsta kransen flätas dock af mig.

Flyg, lattgtansfull, till trOgett älskarinna, Och, drömmande, invid min sida ritt5 Och låt mitt Öga i dittögä brinna,

Och tryck emot ditt varma hjerta mitt,

Så fast, att ej én gång den kalla dödett Må mellan osa sig smyga med försåt.

Gud ofvaii skyn knot samman våra Öden,

Och uti stoftet skiljas de ej åt;

(knciböjande for knlsifixet.y O Du! som thronar i det tysta höga,

Der, som drabanter, verlds-systemer stå,

Se ned till oss med nådigt fadersoga,

Att vi i vishet dina vägar gå.

Salerno (som går fram)-Hon ber, hön ber! Ha, vid behagens Gudar! Hur retande hon ligger der, hiir skön,

Och huld, som förr, den milda stämman ljudar,

OckÖcb hennes éjäl är ren, som hennes bön. Hon lockar mig:, förtrollerskau, att hasta 1 hennes fjät, der fordom tjust jag gick,

Och bedjande till hennes fot mig kasta Och tigga tillgift utur hennes blick.

Tills hon förlåtit mig, v fil der jag ligga.

Se’n bödeln fritt må taga ut sin rätt.

Af menniskortta vill jag icke tigga Det, hvärom nysS jag har en Engel bedt.

Du svärmar, galning! Skynda, nedstig åter Ur dina drömmars gyllne purpursky!

Ack, kindens rösor väfvää af forsåter!

Én orm vid elfenbarmen döljes. Fly!

O, se ej på de rodnande bebagen,

Läs ej i blickens öppna oskuldsbref!

Se’n qvinnan ttti Eden blef bedragen ,

I: konsten lärd, bedragerska kon blef«

Tyst! nu hon talar högt.

V * .

Johanna;

Øeh.hatt,. denStorc Som råddat Napoli med kraftig arm,

Din milda ynnest aldrig han forlore, .

Men njute glädjens dagar vid min barm; Skänk honom, i hvad än han foretager,

Én lika lycka och välsignelse.(14G)

Gif honom alltid hvad du häst Isan ge \

En trogen kärlek och en ärans lager«

Salérno*

Ha* denna bön mig styrkan återgaf!

Skall Carlos hild på trots man for mig telina? Nej * ma han bloda nnder denna glaf!

Då9 Drottning ! skall dn känna mig ocL blekna! {han går åter in genom lönndörren.)

Nionde Uppträdet

JOHANNA. ARAMINTHA.

Aramintha.

Om tillgift här vid dina knän jag tigger.

Jag grymt förbrutit mig« Förlåt* förlåt t

Johanna.

Jag fattar ej hvad dina Ord betyda«

Jag ingenting att dig förlåta har«

Arähintha.

Här står förräderskan! At dem dig häta Jäg dina planer* dina tankar skänkt*

Se’n slumpen kastat dem i mina händer. Salerno vetat allt* som här har skett*

Och han det visste ifrån mina läjjpar«Johanna»

Således » Aramintha! äfven du,

Af dig otacksamhet jag dock ej väntat» Bedrägeri jag ständigt fått till lön*

Der jag förtroende och vänskap slösat»

Först CastelFranco och du slutligen.

Du djupt och säkert träffat har mitt bjerta.

Aramintha»

Ach» öka ej med dina ord de qval»

Som rastlöst storma i mitt inre» Drottning! Förinta brottslingen i rättvis harm»

Men med din klagan henne ej martera,

Johanna»

Och för ett lumpet guld du sålde bort Din väns förtroende» din Drottnings tankar?

Aramintha, .

Tro mig. i stand till aUt hvad nedrigt älrj Men tro mig ej i stånd att kunna köpas»

Johanna»

Och hvilken osäll ande förde da Dig ifrån dina pligters bana?

Aramintha»

kärlek;

Att binda fastare .vid mig den man»

, * Som listigt hpll min rädda - känsla fangen»Som i min blindhet jag fcfgudade,

At min passion jag offrade min Drottning* Jag tet nn allt!, Jag vet jag ar förrådd Af den, för hvilken jag min pligt förrådde.

Johanna.

Och hvem var den, som dårade din sjal Till glömska af dig sjelf?

Aramintha,

Det var Franceseo,

Stallmästaren hos Hertig Ferdinand.

Ett bref, som något misstag åt mig skänkte, Har visat mig, att allt var skrymteri,

Att jag på jorden numera bar ingen,

Som tänker på mig med deltagande.

Johanna*

Du har jn mig. filif qvar hos mig. JohftRfiJl Skall alltid vara dig, som förf, .en vän.

Aramintha.

Jag hos den förolämpade, förrådda,

Af hennes godhet lefva fram mitt lif.

Ett samvetsijval ju bvarje tanka vore,

Hvart ögonblick, en förebråelse*

Nej, „aldrigt

Johanna*

Hvarje sår, hof djupt def risføjDock läkas under tidens milda hand.

Den otörsta tröst är den, att man kan glömma*

Aramintha.

Din godhet, Drottning! jag värdera vet.

Men jag mig dömmer sjelf till evig landsflykt Ifrån ditt anlete, ifrån din nåd*

Du har förlåtit mig?

Johanna.

Hur kan du tvifla? Aramintha.

Då gar jag nöjd, ty jäg forsonad går,

Och ångerns tår skall aflvå hvad jag brutit.' På jorden aldrig jag dig återser.

I himmelen • * (snyftningar rösten. Går.)

Johanna.

Gå då din egen bana, Högsinnad ändock, fastän villseförd.

Det var din kärlek, som dig brottslig gjorde* Din egen straff-lag gör dig till martyr.

. Tionde Uppträdet.

JOHANNA. KARL. Serfqi» SALERNO,

Karl.

• •

Var helsad, höga Drottning! Ofvervunnen Ar ht din lömske, djerfye fiende,Och af din vredes blixt rättvisligt hunnen, Med sänkta fanor han om nåd fått be.

Dock fjerran ifrån våra fjät försvunnen Salerno lyckats sig på flykt bege.

Förgäfves sågs man allestädes spana*

Hvart han har flytt9 kan ingen gissning ana,

Johanna«

Låt honom fly« I känslan af sitt fall Sin egen bödel bär han i sitt bjerta»

Hans stolta själ är det en afgrundssmärta, Att han af dig* min Karl) besegras skall» Men nu, när striden icke mera larmar.

När bullret re’n, lik böljans dyning) dör* Jag tackar glad den Gud, som återför Dig, segrande och hög, i mina armar*

Med lagerkransen Carlo dubbelt kär För sin Johannas trogna hjerta är»

Karl»

Dn smickrar, Drottning! Det var ej min kling«) Men helgden af din sak, som segern vann. Mot dina fiender min kraft var ringa»

Ditt namn oss till triumfen förde an»

Johanna»

Hvarför med våld den tanken från mig fyckä)

Att jag bör ensamt tacka kärleken

För räddad thron , tillkämpad segerlycka,.Och hanske derfor, att jag andas än?

Ånyo säger jag, att jag förblifver,

; Och vill i skuld hos endust dig förbli.

Kakl,

Hur gerna jag mig öfvervunnen gifver,

Och hyllar detta milda tyranni.

Ty fåfängt är med skönheten att strida,

Man dukar under, förrän mau^det vet!

Johanna,

En lydig slaf, då vid min fot forbida Hvad som behaga kan mitt Majestät,

(hon sätter sig* Karl vid hennes fotter.)

Som rättvist straff for din förmätenhet,

Att din Furstinnas mening stridig göra,

Vi dömme dig, att utan rodnad höra Ett återljud från Sverige, något namn,

Som kanske ej förklingat ur dio famn, Cecilia! Rodna'n dina kinder bränner.

Ah, ser du, gode Carlo! allt jag känner £ Men jag blir svartsjuk , om ej svar du ger.

JvAaii»

Hur lycklig dr den svartsjuka, som 1cr $. Den känner, trygg och stolt, sitt eget välde.

y

Johanna!

^fén" önk en äldre kärlek hotfull ställde Sig mellan dig och mig?På jorden finns

Ej något, som jag hoppas , som jag minns, Som ej bär dina färgor, o Johanna!

Och ho» dig alla mina tapkar stanna,

Och mina drömma sväfva ikring dig.

Min himmel liar blott, klar och mild, en stjärna. Och för Johanna kallar stjernan sig.

Johanna«

Men skön och blåögd är ju Nordens tärna. Och der hon bor är ju din hembygds dal, Kanske att dit din langtah återvänder Upp till din barndoms kulna fosterländer ? Och till ditt unga hjertas första val,

JKahS-#

Ach, emot dig hyad är väl Nordens cj vinna, Med matta blickar, med sin månskenshy!

I stoft hon måste bredvid dig försvinna, Som stjérnorna för dagens anlet fly.

Oen veka, smagtandc, hon tycks begära Att älskas -r-*.du befaller det. r Du är så stoltr som dina faders ära,

Och på din panna thronar majestät.

Ach, ifjyinnan vid den norra, frusna polen Ar kall ocli stel, som våra fjellars krans!Du i*** så varm, &å Luid. Af södersolen ;

Du lånt dip Länslas eld, ditt Ögas glans.

Johanna.

Pet smärtar mig, att nu dig: längre plåga? OcL bry dig för én redan slocknad låga, -När jag till lön så mycket smicker hör,

Att det mig nästan öfvermodig gör.

Karl.

Ej kärlek vet b vad smipker vill jbctyda,

Och om Lan smickrar är han icke sann,

Med lånade behag vill jag ej pryda Pen ljutVa q vinna, som min ömhet vann»

Johanna»

Men kärleken, den yre, svärmar gerna»

Från jorden han dess alla blommor tar,

Ocl) utur himlen stjäl han hvarje stjerna,

Och knappt inbillningen har skatter q var,

{Som han ej plundrar? att med dem fa smycka Sin själs « gudomlighet, sin lefnads lycka»

Karl.

Men om af ällt, hvaröfver himlens blå Sig hvälfver, af hvad jorden innesluter,

En bild, lik din, jag för mitt öga gjuter,

Pet blifver icke du ändå.

Så skönt, som diU, slogs aldrig- något ögaVid älskarns heta kyssar blygsamt ner.

Så; herrlig ej, der Cyperns böljor löga

Ett paradis, sig Afrodite^ ter

Qcb vexten talar om en liljestengel,

Men blicken talar" om en. ljusets Engel.

Johanna.

Nu vore ljuft att dö — emot din arm I dödsminuten stödd — invid ditt hjerta. Då kändes döden salighet, ej smärta.

Kari., i

Hvi smög sig denna tanke i din barm ? Mot oss ju alla lifvets rosor knoppas, Och kärleken misströstar ej; den hoppas.

Johanna.

Hur ljuft, om någon månbestrålad natt, Vid blida sånger utaf näktergalen,

Jag i boskéen vid din sida satt,

Då klockans tolfslag klang ur stilla dalen. Tänk då, om dödens tysta Engel stod Bakom oss, dystert sluten och

alltarlig! Jag skulle möta honom djerft, med mod. Hos den man älskar är ej döden farlig. Inslumra skulle vi då, bröst mot bröst, Och öga .brista emot öga. ;Salerno $Qtn under dialogen lan Karl och Johanna har avan-

cerat på scenen y så att han under slutet af samtalet stått bakom Karl och Johanna, utan att bemärkas),

Carlo!

Nu är det tid.

Kari..

Salerno!

Johanna.

Hvilken röst!

Saierno.

Jag1 låfte dig*, när vi i striden skilj des,

Att någongång vi skulle träffas än.

Mitt löfte har jag hållit. Drag din klinga.

V V

Johanna*

Hjclp, vakt!

SÄtERNO.

Förgafves skalla dina rop.

I rusig glädje dina krigsmän yra.

Du hörs af ingen, ingen, utom mig.

Kari.

Gud och Johamm.'

(de fdktg.j

JojiajnnA ^ vanmäktig), “Bistan honom 5 Helgön!Jag dör!

Karl (faller, dödligt sårad).

Salerjco,

Nu öro vi försonta9 Karl!

Vi mötas i en annan 'verld, $om vänner,

Jag: kunde mördat dig. 1 ärlig strid Jag tog ditt lif9 som du min ära tagit.

Det är fullbordadt då! Min hämnd är fylld! Men ach, dess vällust är dock slutligt ingen! Hvi slet jag dessa hjertan från hvarann9 Och våldsamt trädde tiden uti förväg?

Tomt är mitt bröst, och kring mig är det tomt, Bland glädje 9 som jag störtat i ruiner.

Jag ensam cjvarstår, kall och glädjelös, (framträdande till den ännu vanmäktiga Johanna.) Och du9 hvars lycka jag har trotsigt mördat) Som ännu knappast anar din förlust!

Förlåt mig, som de himmelska förlåta. Deroppe blir du ändock hans, ej min.

Min stig går nedåt. Vake alla Helgon, Beskyddande och troget, Öfver dig,

Och skänke dig förmågan att förgäta På jorden har jag nu ej något mer Att älska, hata, hoppas eller vinna,

Ett lätt farväl jag bjuda kan åt allt.

Mig binder intet, intet <jvar vid lifvet.(m)

Så lyft dig' öfver mig, du lagens arm!

Jåg vet livad straff, som väntar liÖgforrädarn.

(går.)

Elfte Uppträdet.

JOHANNA. KAttL (AM).

Johanna (vaknande ur sin -

.

Var det en dröm, en ryslig, nattlig dröm? Salerno såg jag, Carlo, dragna klingor.

Jag hörde dödens rossling« Det flot blod. Allt är nu åter tyst. Var det en villa,

Ett flygtigt gyckelspel af fantasin?

Så var det ju? Ach, ttej, nej! det var sanning! (hon varseblifver Karls lik ach kastar sig

Stel, känslolös, och ögat brustet re'n.

Du kan ej fatta mer den kära stämma,

Hvars toner du i lifvet älskade«

Utur din slummer ej du vaknar åter.

Din kalla läpp värms icke af min hyss,

(hon stirrar i tyst förtviflan på liket.)

Sista Uppträdet.

Dk röRKE. Sankt* Birgitta. Fol*.

Spridda Röster.

O ve, o Ve! O hvilken dag af fasa!

Johannas brudgum mördad i dess slott!Birgitta.

Min aning; fylls! I förlid slocknad ligger Min själs förhoppnings mina ögons ljus»

En älskarinnas sorg har tårar. Modrens Har inga. Hennes smärta är för djup». För att i jemrens språk ens uttryck söka»

Johanna»

Tag också mig med på din himmelsfärd. Räck mig din hand, att vi, förenta begge. Må följas till ditt nya fosterland»

Birgitta»

Förgäfves falla trogen kärleks tåtar Uppå hans bröst, der intet hjerta slår» Ach, jordens korta, blomsterprydda vårar Han nu bytt ut emot en evig vår!

Men säg med mig, dn lidande, som dignat I stilla klagan mot din älsklings famn:

Ja, Herren gaf och Herren tog! Välsignadt I evigheters evighet Hans namn!

(Förhänget